

Poština plačana pri pošti 1102 Ljubljana
Pošiljatelj Salve d. o. o. Ljubljana o 400025316 165151

MLADI NA POTI

Življenjska izkušnja,
ki se je ne da naučiti iz knjige

**PRENOVA CERKVE
MARIJE POMOČNICE
NA RAKOVNIKU**

DON BOSKO

oktober 2023

39 Novice iz salezijanskega sveta

Mladi salezijanci v formaciji so se 1. septembra zbrali v Šentrupertu

04

Vrhovni predstojnik
Ángel Fernández Artime
je postal kadrinal

12

Pota vzgoje
Lepotica in zver:
podoba najstništva
in adolescence

28

Fundacija Don Bosko
Poplave in ujme v poletju 2023

36

S poti
Življenjska izkušnja,
ki se je ne da naučiti iz knjige

06 Mladi na poti

To je ljubezen ...

10 Oratorij Slovenija

Oratorijska pljuča

14 Srečanja z Bogom

Brezmadežna
v salezijanski tradiciji

21 Don Boskove sanje

Bela ruta

26 Pričevalke veselja

Sestre je spodbujala,
naj mislijo, kaj izgovarjajo

30 Knjiga vzgaja

Vzor služenja
in brezpogojne ljubezni

32 100-letnica cerkve

Prenova cerkve
Marije Pomočnice na Rakovniku

34 Salezijanski misijoni

Jaz se učim, ti se igraš, ona dela ...

DON BOSKO // Salezijanski vestnik za don Boskove prijatelje in salezijansko družino je leta 1877 ustanovil sv. Janez Bosko
Oktober 2023 št. 4 (632) // ISSN 2536-1651 (tiskana izdaja) // ISSN 2536-3875 (spletna izdaja) // Urednik Marko Suhoveršnik
Lektorica Jerneja Kovšca // Grafična zasnova in priprava za tisk **Bos&Graf** // Izdajatelj Salezijanski inšpektorat, Ljubljana
Foto na naslovnici Siniša Ružičić // Založba Salve d.o.o. Ljubljana // Naklada 9.000 izvodov // Don Bosko izide 4-krat letno //

Darove za vzdrževanje Don Boska in za druge namene lahko nakažete na račun **SI56 0205 8026 2282 413** // Sklic **SI00 105**
Namen **Don Bosko** // Naslov **Fundacija Don Bosko, Rakovniška 6, 1000 Ljubljana** // Don Bosko je brezplačen //

Naslov uredništva **Don Bosko, Rakovniška 6, 1000 Ljubljana** ☎ 059 339 100 @ donbosko.revija@sdb.si 🌐 www.donbosko.si

Zajemimo iz vodnjaka žive vode

Namen sinode je v navduševanju ljudi, da začnejo sanjati, v kakšno Cerkev smo poklicani; da se razcveti upanje in spodbudi zaupanje, da se povežejo rane, da se stkejo nove in globlje vezi, da se učimo drug od drugega, da gradimo mostove, da razsvetlimo razum, da ogrejemo srca in da okrepimo roke za naše skupno poslanstvo (prim. Pripravljalni dokument za sinodo – PD, 32).

Moj namen v tem uvodniku ni, da bi razmišljala o sinodi, ki jo Cerkev že nekaj let živi. Moja misel gre v naše salezijanske korenine, v katerih je sinodalnost zapisana kot naša bistvena značilnost in način življenja.

V času, ko mi je bilo pred kratkim zaupano vodenje slovensko-hrvaške inšpektorije sester hčera Marije Pomočnice, me je spremljala podoba vodnjaka.

V svetopisemskih časih so bile vodne točke zagotovilo življenja, jamstvo dobrega počutja za ljudi in živali. Vodnjaki so bili kraj srečevanja. Ko nomad odkrije vodnjak, je to zanj največje veselje; ko oče zapusti vodnjak svojim otrokom, je to najmočnejša in najplemenitejša gesta ljubezni. Vodnjak je dar Boga Stvarnika, dar ponižne zemlje, dar človeške ustvarjalnosti, dar prednikov, da ga hvaležno in zastonsko delimo med seboj. Vodnjaki imajo praktično funkcijo, predvsem pa simbolično vrednost.

Vodnjak v Morneseju, kjer je nastala družba hčera Marije Pomočnice, je postavljen na dvorišču poleg kapele: je znamenje harmonije, ki združuje kontemplacijo in akcijo, ljubezen do Boga in do bližnjega, delo in razvedrilo, požrtvovalnost in veselje, globino duhovnega življenja in praktično inteligenco, ki je potrebna pri domačih opravilih.

Morneški vodnjak je odsev vedre skupnosti, združene v družinskem duhu, ki priča o preprostem življenju. Marija Dominika Mazzarello se je med razvedrilom ob njem srečevala s sestrami in z dekleti, povedala kakšno spodbudno besedo. Ob vodnjaku so se srca sprostila in povezala v trenutkih razvedrila.

Na dvorišču valdoškega oratorija se je prav tako nahajal vodnjak, ki je s pomočjo ročne črpalke dajal svežo in dobro vodo v izobilju vsem, ki so bili v oratoriju. To je bil kraj, kjer so se fantje srečevali med seboj in z vzgojitelji. Za don Boska je bil ta vodnjak kraj izrednega pomena za njegovo vzgojno delovanje.

Želim, da bi se srečevali in zajemali iz vodnjaka žive vode, ki je za nas naša salezijanska karizma. Zajemajmo iz izvira Božje ljubezni, ki se nam razodeva v eharistiji in v ljubezni do Marije Pomočnice, in zajemajmo iz izvira salezijanske karizme, posebej iz 'morneškega in valdoškega vodnjaka', kjer je skupnost kraj povezanosti, kraj, kjer se gradijo pristni in globoki medsebojni odnosi ter kot taki postajajo rodovitni.

Živa voda, ki jo zajemamo, je dar Boga Stvarnika in je dar, ki ga hvaležno sprejemamo, iz njega živimo in ga zastonsko delimo naprej. Naj bo tako tudi v prihodnje.

s. MATEJA KRANJC
inšpektorica FMA

Foto: cgfmanet.org

»Kamorkoli bom šel in karkoli me bodo prosili, vedno bom pozornost namenjal mladim, vzgoji, najbolj ranljivim«

Še vedno sem tisti mali deček iz Luanca, kjer se res počutim kot doma, med svojimi ljudmi in rojaki. V življenju je bistveno, da ne pozabimo svojih korenin.«

Ángel Fernández Artime, ki je na konzistoriju 30. septembra 2023 postal kardinal, je pred tem spregovoril o svojem imenovanju za kardinala in drugih pomembnih temah v pogovoru za oddajo »La Linterna« na radiu »Cadena COPE« španske škofovske konference.

Nikoli prej ni bil predstojnik redovne družbe imenovan za kardinala. In tu je še ena posebnost njegovega imenovanja – da ni niti škof. »Še naprej bom enak, z drugačno, a globoko človeško in globoko trdno odgovornostjo,« je vrhovni predstojnik zaupal novinarju Ángelu Expósitu.

Deseti don Boskov naslednik je priznal, da je za svoje imenovanje izvedel, ko ga je sveti oče razglasil pri molitvi pri angelovega češčenja. Tega ni niti najmanj pričakoval. »Ničesar nisem vedel o tem. Z nekim salezijanskim inšpektorjem sva premlevala nekatere reči in ko so mi povedali za imenovanje, sem mislil, da gre za pomoto.«

Ko je vrhovnega predstojnika 11. julija papež sprejel v avdienco, da bi prejel določila glede korakov po tem imenovanju, mu je Artime – ki papeža pozna že iz časa njunega sočasnega službovanja v Buenos Airesu – samozavestno dejal: »Sveti oče, dovolite mi, da vas spomnim na eno stvar: ko ste pred desetimi leti v Klementinski dvorani sprejeli 267 salezijancev, zbranih na 27. vrhovnem zboru (na katerem so Artimeja izvolili za vrhovnega predstojnika za prvi mandat), ste mi rekli: 'Eh, Galicijec, kaj so ti storili!' Zdaj sem jaz tisti, ki vam kli-

čem: 'Sveti oče, kaj ste mi storili!' Moram reči, da se je papež odzval z resnično iskrenim, globokim smehom.«

»Salezijanec nikoli ne preneha biti salezijanec, kajne?« je novinar vprašal Artimeja in prejel odgovor, da »sem zelo vesel, da spremljam mlade v življenju. To je v mojem DNK in kamorkoli bom šel in kar koli me bodo prosili, vedno bom pozornost namenjal mladim, vzgoji, najbolj ranljivim. To bom lahko s svojim osebnim stilom ponudil v svoji novi službi, kjer bom poskušal dati najboljše od sebe, z dialogom in spoštovanjem različnosti.«

V pogovoru sta se dotaknila še drugih tem. Glede strokovnega usposabljanja je bodoči kardinal dejal: »Don Bosko je začel delo s prvimi fanti v Turinu na način, ki je danes najbližji strokovnemu usposabljanju. Seveda najdemo tudi druge primere, na primer pri svetem Filipu Neriju. Toda v Valdoccu se je začelo salezijansko poslanstvo, kjer je don Bosko mlade začel učiti obrti, v katerem mladi vseh ver in narodnosti tudi danes najdejo mesto v življenju in se ceni njihovo dostojanstvo.«

Nazadnje je na temo migracij in beguncev komentiral: »Danes se 68 milijonov ljudi giblje po svetu ... Eno je želeti poskrbeti za varnost ... Vendar se moramo zavedati, da drugi človek ni nevarnost. Če sem se česa naučil na svojih animacijskih obiskih po salezijanskem svetu, v 118 državah, ki sem jih obiskal, je, kako bogata je raznolikost! To je tema, ki jo je treba upoštevati. Prva stvar, ki jo je treba vedeti, je, zakaj se ti ljudje selijo in zakaj emigrirajo. Če kdo dobro pozna migracije, smo to mi, Španci,« je o tej skozi vso zgodovino aktualni temi povzel novi kardinal, »in te teme ne smemo pozabiti.«

ANS

Prevod in priredba
MARKO SUHOVERŠNIK, SDB

»Sveti oče, dovolite mi, da vas spomnim na eno stvar: ko ste pred desetimi leti v Klementinski dvorani sprejeli 267 salezijancev, zbranih na 27. vrhovnem zboru, ste mi rekli:

'Eh, Galicijec, kaj so ti storili!' Zdaj sem jaz tisti, ki vam kličem:

'Sveti oče, kaj ste mi storili!' Moram reči, da se je papež odzval z resnično iskrenim, globokim smehom.«

Forum salezijanske mladine

POGOVOR Z VRHOVNIM PREDSTOJNIKOM SDB ÁNGELOM FERNÁNDEZOM ARTIMEJEM
IN VRHOVNO MATERJO FMA S. CHIARO CAZZUOLA

Pripravil
JURE BABNIK, SDB
delegat za salezijansko
mladinsko pastoralo

Vokviru Svetovnega dneva mladih v Lizboni smo se 2. avgusta zbrali na forumu salezijanske mladine. Ob salezijancih, sestrah FMA in mladih z vsega sveta smo se ga udeležili tudi štirje slovenski predstavniki: s. Majda Merzel, Ana Špeh, Ema Kregar in Jure Babnik. V prvem delu programa so mladi iz različnih koncev sveta zastavili vprašanja vrhovnemu predstojniku salezijancev in vrhovni predstojnici sester hčera Marije Pomočnice.

Don Boskov
»magični« pristop
je bil, da je našel
mlade tam, kjer so
bili. Ni jih čakal v
kapeli, ampak je šel
k mladim tja, kjer so
bili.

ÁNGEL FERNÁNDEZ ARTIME

Kaj bi don Bosko naredil danes, kako bi deloval danes? Don Bosko je bil je revolucionaren človek, ki se je obrnil k mladim, česar mnogi v Cerkvi tisti čas niso naredili. Danes imamo obraten problem, Cerkev želi mlade v cerkvi, mladi pa ne pridejo tja.

— MARINA IZ BRAZILIJ

Ángel Fernández Artime: Naj odgovorim na kratko. Strinjam se, da je bil don Bosko revolucionaren, ampak ni bil ideolog, ki bi z mladimi izpeljal revolucijo. Bil je preprosto torinski duhovnik, ki je začutil mlade, da so izolirani. Njegova revolucija ni bila iz knjig, njegovo srce ga je vodilo, da je našel mlade in da je nekaj naredil zanje. Danes velja isto. Zato bi poudarek iz vprašanja spremenil. Ne moremo reči, da mladi ničesar nočejo od Cerkve, tudi ne moremo reči, da Cerkev zares išče mlade. V don Boskovem času Cerkev ni bila vedno blizu mladim. Don Boskov »magični« pristop je bil, da je našel mlade tam, kjer so bili. Ni jih čakal v kapeli, ampak

je šel k mladim tja, kjer so bili. To je salezijanski magični pristop. Ni edini možen pristop v Cerkvi, ampak mi se ga bomo držali, ker je to naš karizmatični pristop: skupna igra, zabava, skupno spraševanje, tudi skupno iskanje Boga. Če so mladi iz druge religije ali neverni in jih ne moremo voditi v veri, pa z njimi navežemo tesen odnos.

Naj nas ne bo strah, da bi bili med mladimi. Tak pristop (tesen odnos) je za nas način, kako smo lahko med mladimi. Če se srečajo s Kristusom, je to čudovito, sicer se srečajo vsaj z ljudmi, ki hodimo za Jezusom. Človekovo globino in to, kdaj se bo srečal z Bogom, pozna samo Bog. To pomeni, da nismo prozeliti, ampak da upoštevamo notranji ritem vsake osebe pri duhovni rasti.

Kot verna oseba, ki je deluje v salezijanski ustanovi, čutim težo tega, da sem veren, ker potem čutim, da od mene pričakujejo zgled, in ne morem izraziti svoje šibkosti.

— FABBIO IZ ITALIJE

S. Chiara Cazzuola: Skušnjava nas vseh je, da se čutimo, da moramo biti zgled in popolni. Najprej se osvobodimo tega »moram« in se pustimo Jezusu, da On vodi naše življenje in da ga vodi dobro. Drugi naj nas sprejmejo, kakršni smo, tudi z našimi slabostmi in šibkostmi, to je iskrenost, ki vključuje tudi postopnost rasti. Nadalje je dobro, da se decentraliziramo od nas samih, nisem jaz sam/a, od katere/ga je vse odvisno in ki

Foto: ANS

mora narediti vse. Biti v skupnosti in deliti svojo pot nam pomaga, da se ne čutimo sami in da imamo pomoč skupnosti. Bog nas tudi kliče na pot za seboj, kar je najprej veselje hoditi pot poklica, na katero smo vabljeni. Potem uporabimo tri smernice, ki jih je don Bosko dal Dominiku Saviu kot načrt prizadevanja za svetost: bodi vedno vesel, pomagaj svojim bližnjim, redno izpolnjuj šolske in verske dolžnosti. Povabljeni smo, da v preprostosti hodimo za Jezusom.

Moje vprašanje se nanaša na afektivnost (čustvenost). Zdi se mi, da je čustvenost tista, preko katere se lahko nekdo predstavi avtentično (pristno), da torej na ta način predstavi svojo lastno resnico in notranjost.

— CARLA IZ MEHIKE

Ángel Fernández Artime: Naj za primer vzamemo neko mlado dekle, ki ima danes do neke osebe čustven odnos, ki ne deluje najboljši. Poglejmo, kaj bo z njo jutri, kako se bo počutila: Se bo počutila dobro? Odgovor je »ne«, ne more se čutili polno ... Kar ji manjka je zlasti polnost življenja. Konzumiranje izkušenj nas na koncu ne

pusti v dobrem počutju. Ali res delamo in rastemo v notranjosti ali pa bomo pripadali temu pozunanjenemu svetu. Problem naših šol je, da veliko staršev ne zna voditi in vladati mladim, zato se vedno trudijo, da izumijo nekaj novega, kar se ponudi kot nova izkušnja (doživetje). Pomembno je odkriti, kam me kliče Bog, kaj je moja življenjska poklicanost. Drugi površni načini življenja nam ne dajo veselja.

Kako lahko mladi danes zgradimo avtentične odnose?

— HIERONIMUS IZ KANADE

S. Chiara Cazzuola: Rada bi se navezala na prejšnji odgovor o avtentičnosti, ki pa jo je potrebno izgraditi tudi s trudom in ta je nadvse pomemben. Potrebno je, da imamo dovolj časa, da vedno ne hitimo, da delamo osnovne vsakdanje stvari. Včasih prehitro odgovorimo v klepetalnicah in nekoga lahko zato zavrnemo. Zato je pomembno tudi osebno srečanje iz oči v oči. Zakaj odgovarjamo nekomu preko klepetalnice, če se bomo z njim čez pet minut srečali. Ne znamo več pisati daljših pisem naklonjenosti, kjer lahko izrazimo svoje čustva veliko bolje kot v kratkih sporočilih.

Potrebno je, da imamo dovolj časa, da vedno ne hitimo, da delamo osnovne vsakdanje stvari.

S. CHIARA CAZZUOLA

MLADI IZ SALEZIJANSKE MLADINE O SVETOVNEM DNEVU MLADIH V LIZBONI

V spominu mi najbolj ostaja sveta maša, ki jo je na zadnji dan letošnjega svetovnega dneva mladih v Lizboni daroval papež Frančišek. Več kot 1,5 milijona mladih nas je noč preživel na prostem, kjer smo ob morju skupaj pričakali sončni vzhod. V mislih mi še vedno močno odzvanjajo besede papeža: »Ne bojte se, bodite pogumni.«

VERONIKA ŽIŽEK

V srce se mi je vtisnila podoba žive Cerkve, ki v središče postavlja Kristusa. V to me je prepričala množica mladih, ki išče Kristusa in želi iz njega živeti.

ALEKS BIRSA JOGAN

Nikoli ne bom pozabila polnih metrojev, 'gužvanja' med tako veliko množico, petja, vzklikanja, veselja in iskrenih zastonj nasmehov, ki smo jih delili drug z drugim in preko katerih je izžarevala božja ljubezen do čisto vsakega izmed nas.

ANA MARIJA KRIČAJ

Menim, da so takšna srečanja mladih genialna zamisel, saj lahko mlad človek poleg zabave in druženja ob srečanju s tako velikim številom enako mislečih doživi tudi poglobitev vere in dobi nov zagon za življenje po Kristusu.

JON ŠUBIC

Zgradila sem veliko novih prijateljskih vezi, predvsem pa poglobila odnos z Bogom. Me je pa ravno to, da toliko ljudi iz celotnega sveta pride na isti kraj z istim namenom, da slavi Boga, zares navdušilo.

AJDA KRIČAJ

SORODNIK UBOGIH

Dar zaupanja

Salezijanski zgodovinski arhiv, inšpektorija južna Argentina

Zatti je svoje bolnike gledal na resnično ganljiv način. V njih je videl samega Jezusa Kristusa. Zvest don Boskovemu duhu je bil neutrudno dejaven.

Ni bil navezan na denar, ni razpravljajal o obrestih. Z drugimi je bil nadvse velikodušen. Nikoli ni nikomur ničesar

očital. Če ga je kdo razjezil, je trpel brez besede, oči so se mu napolnile s solzami, ki so drsele kot biseri po njegovih 'zgrbančenih' licih.

Umrli je za posledicami raka 15. marca 1951.

Oratorijska pljuča

Pripravil
TILEN MLAKAR, sals

Od Kopra do Lendave, od Kranjske Gore do Vinice – poleti je Slovenija dihala z oratorijskimi pljuči.

Skupno se je oratorij odvijal v 300 župnijah v vseh šestih slovenskih škofijah. Udeležilo se ga je okrog 22.000 otrok, za katere je skrbelo približno 7.000 animatorjev.

Iz slovenskih župnišč in dvorišč so tako spet odmevali otroško petje, igra, kateheze, molitev, dramska zgodba, delavnice in vse ostalo, kar oratorije dela oratorije.

Vsebinsko letošnjih oratorijev smo črpali iz knjige *Hobit* priljubljenega katoliškega fantazijskega pisca J. R. R. Tolkiena. Otroci in animatorji so tako spremljali pustolovščino hobita Bilba, ki se je s škrti in Gandalfom iz udobnega doma podal iskat ukradeni zaklad. Na njej je iz zapečkarja postal nesluteni junak. Njegova zgodba je s svojo simboliko in univerzalnostjo pripomogla, da so se z Bilbom tako mladi kot stari zlahka poistovetili in se ob njem spraševali, na katero življenjsko pustolovščino so poklicani oni sami. Upamo, da bodo – tako kot Bilbo – »stopili na pot«!

Foto: SMC Cerknica

Izziv za vsakega oratorijskega animatorja

Vsoboto, 2. 9. 2023, smo v Želimljah pri Gimnaziji imeli Animatlon. To je dogodek, ki se zgodi ob sklepu oratorijskega leta kot zahvala animatorjem za vložen trud za oratorije po vsej Sloveniji. Letošnji Animatlon je koordiniral Aljaž Bratina, v organizacijo pa je bil vključen tudi salezijanec Jure Babnik, odgovoren za salezijansko mladinsko pastoralo.

Animatlon se vedno prične z zahvalno sveto mašo. Letos jo je daroval murskosoboški škof Peter Štumpf. Somaševali so župniki, ki so spremljali animatorje svojih župnij, ter več salezijancev. Pri sveti maši je pel priložnostno sestavljen zbor, ki ga je vodila Ana Pučnik, za instrumentalno spremljavo pa je poskrbel bend *Tempus fugit*.

Po sveti maši se animatorske ekipe vedno odpravijo na progo, kjer jih čakajo blatni izzivi. Pred odhodom na progo so pod vodstvom Petre Čepon potekale igre, katerih izidi so določili zaporedje odhodov animatorskih ekip na progo.

Kompleksne igre, ki jih pomaga izvajati široka skupina prostovoljcev, konkretno izzovejo vsakega oratorijskega animatorja.

Letos je bilo na progi okoli 30 postaj, ki so animatorske ekipe miselno in fizično izzivale. Načrtoval in pripravil jih je Martin Sešlar z ekipo prostovoljcev. Prav proga je tisti del Animatlona, na katerem se animatorji ponavadi zelo povežejo. Tudi letos je bilo poskrbljeno, da se je izkušnja plazenja po blatu, premetavanja traktorskih pnevmatik, premagovanja visokih sten in zipline spusta vsakemu animatorju vtisnila globoko v spomin.

Na cilju so ekipe pričakale sveže pečene jedi z žara, za katere je poskrbel Lenart Traven, ter prijetno druženje ob petju, plesanju, igri in spontanem pogovoru.

Ko se za oratorijske ekipe animatlonski dan konča, se pripravljala animatlonska ekipa loti pospravljanja, evalvacije in zbiranja spominov ter, seveda kmalu, pripravljanja prihodnjega Animatlona.

Vse foto: Oratorij Slovenija

Lepotica in zver: podoba najstništva in adolescence

GAŠPER OTRIN, SDB
ravnatelj Doma
Janeza Boska Želimlje

Odkrivanje intimnosti in spolnosti je za najstnika novost, ker na tem področju nima osebne izkušnje. Telesne, možganske in hormonske spremembe poskrbijo za to, da se o tej tematiki veliko pogovarjajo s sovrstniki in raziskujejo ter pridobivajo potrebne odgovore

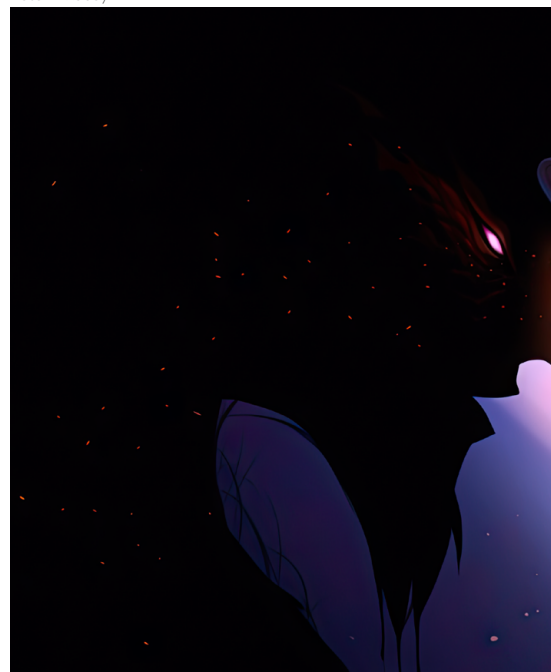
Izpod peresa pisateljice Leprince De Beaumont, ki je živela v 17. st., bomo nam vsem znano zgodbo Lepotica in zver. Če že niste brali zgodbe, ste pa gotovo videli Disneyev film, risanko ali morda gledališko upodobitev. Obdobje, v katerem je zgodba nastala, ni bilo preveč naklonjeno ženskam, morda je prav zato moški predstavljen kot zver, ki v ženski vidi le zadovoljitev za svoje poželenje. Avtorica je delo napisala, da bi poudarila pomen žrtvovanja, zvestobe, hvaležnosti, trdega dela in kreposti. Zgodba namreč govori o nedolžnem, hvaležnem, lepem in delovnem dekletu, ki se svobodno odloči in gre živeti z zverjo, da bi tako rešila očetovo življenje. Oče je namreč na njeno željo ukradel belo vrtnico v vrtu zveri, bil pri tem ujet in hčerka, Lepotica, ni imela druge izbire, kot da prepusti sebe v ujetništvo, oče pa je izpuščen. Zver, ki jo ima v ujetništvu, pa je vse prej kot grozna, izkaže se kot zelo ljubeča in sočutna in si želi zveze z lepotico, ki pa ga vseskozi zavrača. Toda lepotica počasi spozna njegovo ljubečo in lepo notranjost in mu ob izpustitvi obljubi, da se bo vrnila, kar se tudi zgodi. Lepotica izpove zveri svojo ljubezen in ta se spremeni v princa.

ODKRIVANJE INTIMNOSTI IN SPOLNOSTI

Lepotica in zver sta lahko podoba najstnice in najstnika, dveh adolescentov, ki odkrivata svet zaljubljenosti, spoznavata nasprotni spol in hrepenita

po ljubezni. Odkrivanje intimnosti in spolnosti je za najstnika novost, ker na tem področju nima osebne izkušnje. Telesne, možganske in hormonske spremembe poskrbijo za to, da se o tej tematiki veliko pogovarjajo s sovrstniki in raziskujejo ter pridobivajo potrebne odgovore. Žal se vse prevečkrat zgodi, da so informirani le glede telesnih sprememb, kar posebno izkoristi pornografska industrija, ki umetno ločuje spolnost od kakršnekoli čustvene navezanosti. Za razumevanje lastne intimnosti so ključni vzorci iz domače družine, kjer je nekdo spoznaval odnos do lastnega telesa in telesa drugega in se naučil govoriti o spolnosti ali pa tudi ne. Odnos do spolnosti je namreč vrednota, ki se širi zavedno in nezavedno preko staršev na otroke z govorje-

Foto: Pixabay

njem, naklonjenostjo, pozornostjo ter z ljubečimi telesnimi izrazi med očetom in mamo.

POGOVOR O INTIMNOSTI NE SME BITI TABU TEMA

Otrok že od vrtca naprej prinaša pred starše razna vprašanja o spolnosti. Pomembno je, da starši o tem spregovorijo s svojim otrokom, da te težke teme ne jemljejo kot banalne, da ne ponudijo poceni in hitrih odgovorov, ampak da »ujamejo moment« in se mu skrbno posvetijo. V obdobju adolescence potem nastopijo teme, kot so simpatije in zaljubljenost ter telesne spremembe.

Začeti temo o spolnosti z najstnikom je za stare težavna, a nujna naloga. Navzven se bodo namreč najstniki zapirali sami vase, kljub temu da imajo vse polno neodgovorjenih vprašanj, ki pa jih nikoli ne bodo sami zastavili staršem. Zato morajo biti starši spretni, ne smejo moralizirati, ne sme jih biti strah ali sram, ohranjati morajo spoštovanje in meje in zagotavljati varno navezanost. V tem obdobju so za najstnike pomembni pogovori s staršem istega spola, saj predstavlja najmočnejši model razvoja jaza.

SPREJETI TELESNE IN ČUSTVENE SPREMEMBE

Mladenič v zgodbi ima podobo zveri. To lahko preprosto pomeni, da je telo nosilec identitete. Mladostnik vse doživlja preko svojega telesa, ki se spreminja. In kjer se zgodi trk med telesom in čustvenim doživljanjem, se bo mladostnik znašel v krizi. Telo je v tem obdobju najbolj ranljivo za dožemanje samega sebe, zato se tukaj največkrat pojavljajo samopoškodovanja, anoreksija ipd. Za fanta, ki vstopa v svet odraslosti, je zato potrebno, da se nauči obvladati svoje telo in okolje, ki ga obdaja. Fantje, še preden navežejo zrel odnos z dekletom, iščejo stik preko telesa in spolne intimnosti. Tako adolescenca prinaša novo formuliranje posameznikove identitete, posebno spolne identitete in spolnosti. Adolescent se srečuje z novimi občutki in poskuša razumeti svoje stanje in ga imeti pod nadzorom. Fizična zrelost in čustvena nezrelost povzročita, da ima mladostnik antene, ki absorbirajo vse, kar je zvezi s spolnostjo, posebno to, kar izražajo starši.

VZGOJNI PASTORALNI MOMENT

Prav zato, ker gre za tako pomembno temo odraščanja in pogleda na človekovo telo, čustvovanje in spolnost, bi morali bolj zavedno vključevati te tematike tudi v katehetske načrte. Še posebno je to pomembno tam, kjer mladi nimajo potrebnih zgledov od doma, kjer niso prejeli odgovorov na svoja vprašanja in hrepenijo po tem, da jim zreli odrasli razložijo pomen spolnega dozorevanja tudi v luči krščanske misli. Na to pa se vežejo vse teme, o katerih najstniki veliko razmišljajo, če naštejemo le nekatere: ali je spolnost greh; ali je dovoljena uporaba preservativov; kaj je s kontracepcijo; vprašanje samozadovoljevanja in pornografije. Vsekakor vprašanja, ki v vzgojno-pastoralnem delu z mladimi ne smejo ostati nenaslovljena in neodgovorjena

Prav zato, ker gre za tako pomembno temo odraščanja in pogleda na človekovo telo, čustvovanje in spolnost, bi morali bolj zavedno vključevati te tematike tudi v katehetske načrte.

Brezmadežna v salezijanski tradiciji

KLEMEN BALAŽIČ, SDB
delegat za poklicno animacijo

Praznik Brezmadežne ima v salezijanski tradiciji velik pomen. Praznik bomo obhajali v mesecu decembru, zato se mi zdi primerno, da o Njej razmišljamo in se tako pripravimo na praznovanje.

ROJSTVO ORATORIJA

8. decembra 1841 je Jernej Garelli, ki je bil zapuščen fant, brez kakršne koli življenjske vizije in popolnoma samemu sebi prepuščen, z don Boskom zmolil prvo »zdravamarijo«. Mladi duhovnik Janez Bosko ga je nagovoril in mu ponudil pomoč. Temu dogodku so sledili drugi, ko so se pri don Bosku začeli zbirati otroci in mladi, posebej zapuščeni in revni. To dejanje je štel za začetek svojega poslanstva, zato pravimo, da ta preprosta molitev in povabilo predsta-

vlja rojstvo Oratorija. Takrat je bilo posejano malo seme, iz katerega še danes rastejo bogati sadovi mladinske vzgoje in svetosti! Gre za praznik salezijanskih začetkov.

VZGOJNO POSLANSTVO

Omenil pa bom še en trenutek v salezijanski zgodovini. To je ustanovitev skupine oz. Družbe Brezmadežne, ki jo je leta 1856, devet mesecev pred smrtjo, skupaj z drugimi fanti ustanovil Dominik Savio. Dominik Savio, Mihael Rua, Janez Caliero in drugi so ugotovili, da so poklicani, da don Bosku pomagajo pri vzgoji svojih sovrstnikov, še posebej pri bolj »zahtevnih« fantih, ki so potrebovali več pozornosti prijateljev. Ustanovili so družbo, v kateri so se zavezali, da bodo pogosto obiskovali sv. mašo,

SALEZIJANSKI MOLITVENI NAMEN

NOVEMBER

Za salezijanske novince, da bi pogumno iskali Božjo voljo in se s pravim namenom oblikovali po Jezusovem srcu.

DECEMBER

Za brezdomce, da bi občutili človeško pomoč in Božjo bližino.

JANUAR

Za vzgojitelje in učitelje, da bi po zgledu sv. Janeza Boska znali prebuditi v mladih zaupanje in željo po svetosti.

Ilustracija: Nino Musio

častili Brezmadežno in don Bosku pomagali pri zahtevnem vzgojnem delu. Mnogi iz te skupine so kasneje postali tudi salezijanci.

Ta dva dogodka nas napolnjujeta s hvaležnostjo in nas sprašujeta: »Koliko pa je v nas pripravljenosti sodelovati z Božjo milostjo za rešitev duš? Smo pripravljeni tudi mi kot mladi iz oratorija postati apostoli med tistimi, s katerimi živimo oz. jih srečujemo?«

MARIJINA DRŽA KOT VZOR

Don Bosko je bil prepričan, da je bila povod za njegovo delo Marija, ki jo je dal mladim za zgled in priprošnjico. Fantom, ki so se odločali za poklic, je bila Marijina drža, ko je sprejela poslanstvo Božje matere, v navdih.

Njen FIAT, »zgori se mi po Tvoji besedi«, je bil navdih mnogim mladim, da so po njenem zgledu sledili Božji volji. Kako pa je danes? Naša družba je okužena z obratno držo: »Jaz želim, jaz odločam o sebi in mojem življenju, jaz zarisujem smisel življenja ...« Današnji človek pogosto sebe daje v prvi »plan« in ne Božjega načrta. Marija pa zaupa

višjemu in globljemu pomenu, ki ne prihaja od nje, ampak od Boga. Marija reče: »Ne moj, ampak naj se sliši in naj bo upoštevan Božji glas; Tvoja volja je pomembnejša od moje.« Naj se zgodi tvoja volja v mojem življenju. To ni pasivna drža pred okupatorjem mojega življenja, ampak je povabilo v duhovno življenje. Marija je izpolnitev Izraelove vere. Največja zapoved ali molitev, ki jo Judje molijo vsak dan, je: »Šema Israel – Poslušaj Izrael!« Preroki pozivajo izraelsko ljudstvo, naj posluša Božji glas. Torej je Marija, ki Ga posluša in izpolnjuje njegovo voljo, izpolnitev judovskih pričakovanj.

Kaj se zgodi, če mu prisluhnemo in izpolnjujemo Njegovo voljo? Bog lahko po nas s svojo milostjo vstopa v svet! Sveti Duh lahko vstopi v človekovo življenje, kadar mu da dovoljenje. Kakor je stopil Bog v življenje Abrahama, Davida, Mojzesa ter mnogih drugih. A tega ne stori brez naše privolitve, ne naredi, če ga nočemo poslušati. Brez Marijine drže se Bog ne rodi v našem življenju. Prosimo Gospoda milosti, da bomo znali prisluhniti Bogu in mu zaupati.

Bog lahko po nas
s svojo milostjo
vstopa v svet!

Mlade duhovno obogatiti in jih pripraviti za življenje

ÁNGEL F. ARTIME, SDB
vrhovni predstojnik
salezijancev

Prevod
ANDREJ BALIGAČ, SDB

Vzgojitelj mora biti v očeh gojenca zgleden in vreden zaupanja; vrednote, ki jih razglša, mora tudi sam udejanjati v svojem vsakdanjem življenju z veseljem, optimizmom in gotovostjo, da so spremembe možne

OPTIMIZEM, ZAUPANJE IN VESELJE KOT POT K SREČI IN ŽIVLJENJSKEMU SMISLU

Značilnost don Boskovega preventivnega sistema je tudi posredovanje dobrih pedagoških izkušenj lepote, resnice, dobrote in poštenosti. Mladostniki bi morali izžarevati zadovoljstvo, dobro duševno in telesno počutje. Veselje bi moralo prežemati vsa okolja in dejavnosti, tudi najzahtevnejše, kot je študij ali čas, posvečen molitvi in tišini. Za don Boska je bilo srčno veselje pogoj za vsako dejavnost. Prizadeval si je, da je bilo veselje vedno prisotno in k temu spodbujal tudi svoje salezijance. Nobe-na žrtev in napor se mu nista zdela prevelika za uresničitev njegove edine želje: da bi vas videl srečne tukaj na zemlji in v večnosti. Tudi današnja salezijanska vzgoja je usmerjena k obzorju in občutku sreče. Don Bosko je bil prepričan, da sta veselje in sreča posledici pristrčnega pedagoškega odnosa med vzgojiteljem in gojencem. To pa zahteva empatijo, zavzetost in poslušanje. Mlad človek se mora počutiti kot dejaven načrtovalec in soustvarjalec svoje prihodnosti. Vzgojitelj mora v mladem človeku videti odraslega človeka, kakršen je poklican postati: takšna je bila don Boskova vizija mladih nekoč in je tudi danes. Vzgojitelj mora biti v očeh gojenca zgleden in vreden zaupanja; vrednote, ki jih razglša, mora tudi sam udejanjati v svojem vsakdanjem življenju z veseljem, optimizmom in gotovostjo, da so spremembe možne. V veselju mladih, v sreči naših otrok je naše največje plačilo. Vsi smo lahko nosilci veselja,

ki prevzame srce mladega človeka, ga poživi, očara in spremeni. Veselje dela čudeže! Če nekoga obravnavamo kot osebo, ga pridobimo! Izkazovati dobroto je glavni cilj pedagogike veselja. Radost je učinkovita terapija, ki lahko pozdravi tudi najhujše bolezni. Za don Boska je bilo veselje eden najpomembnejših vzgojnih elementov in življenjski slog. Še več, v don Boskovih domovih je bilo veselje »enajsta zapoved«, kot piše don Caviglia.

DIVERZIFIKACIJA PEDAGOŠKE DEJAVNOSTI

Pustiti mladim, »da po mili volji skačejo, tekajo in kričijo«, je temeljnega pomena za poživitev njihovega dolgočasje. Papež Frančišek piše: »Mladi

Foto: Tadej Velenšek, Oratorij Slovenija

postopoma, ne da bi se tega zavedali, zaspijo, zapadejo v otopelost in omamo. Seveda je mnogim lažje in lažje in lažje imeti otopelo, zbegane mlade, ki srečo zamenjujejo s kavčem, kot pa takšne, ki so budni, željni odziva na Božje sanje in hrepenenja srca.«

Vzgoja postane izkušnja, tj. intenzivno in celostno doživeta resničnost in je najbolj neposreden način spoznavanja resničnosti, ki jo doživljamo, in se v njej oblikujemo. Pridobivanje izkušenj je proces združevanja različnih dinamizmov osebe: kognitivnih, čustvenih, operativnih, socialnih in motivacijskih sposobnosti, po katerem se s celotnim bitjem odločajo za pristno dobro. Na ta način se doseže in izrazi bivanjska sinteza preko sposobnosti človeške komunikacije in njene družbene razsežnosti medsebojnih odnosov in življenjskega okolja. Skozi izkušnje mlad človek spoznava življenjske globine, ob soočanju s svetom in drugimi pa svoje »notranje veselje« in doseže osebno sintezo. Vsakodnevne izkušnje mu pomagajo pri iskanju smisla življenja. Takšno informirano in personalizirano spoznavanje mladim omogoča, da svoje izkušnje nenehno opisujejo v dialogu z najglobljimi pričakovanji in željami. Da pa bi bile te izkušnje smiselne, je potrebno razviti vzgojne metode, ki mlade oblikujejo v poštene državljane. Mladim lahko ponudimo kulturne, umetniške in športne alternative, ki plemenitijo njihov prosti čas in jih približujejo Bogu v okolju, bogatem s ponudbami, in v družinskem vzdušju, ki ga mnogim primanjkuje. Raznolikost predlogov postane pedagogika življenja, umetnosti, glasbe, športa, veselja in praznovanja. V zadnjem času so bili dogodki in razmišljanja ob »sinodi o mladih« priložnost, da na salezijanski način ozavestimo prepletenost in kompleksnost različnih svetov mladih, obstoječih vzgojnih praks ter pedagoških, antropoloških, teoloških in salezijanskih kriterijev.

VZGOJNO OKOLJE

Za nas salezijance je vzgojno okolje še naprej nadvse pomembno. Učinkovito vzgojno okolje mora vzbujati občutek človeške topline in osebnih odnosov, sprejetosti, veselja, spontanosti in zastonjskosti. Mladim mora pomagati pri iskanju smisla, varnosti, spremljanja, odgovornosti in dobre samopodobe. V tem ozračju veselja in spokojnosti moramo vsakega mladega človeka sprejemati s »širokim« očetovskim ali materinskim srcem in tako z njim vzpostaviti zaupen odnos, odnos med mladostnikom in vzgojiteljem, ki ga zaznamuje za celo življenje.

Varno in zdravo je okolje s široko paleto odnosov, kjer se vsak počuti kot doma, ima svoje odgovornosti in svoje projekte, kjer mladi lahko prevzamejo vodilno vlogo. To je »vzgojna ekologija«. Več sodobnih študij potrjuje, da so najboljši pogoji za razvoj vrednot v družinskem okolju in skupnosti. Biti moramo pozorni na vse, kar se dogaja na dvoriščih, kjer resnično spoznamo svet mladih, v katerem se gibljemo. Potrebujemo okolje, ki pravočasno vstopi v otrokovo življenje z uporabo ustreznih metodoloških in izkustvenih orodij. Le tako lahko preprečimo slaba dejanja, ki, žal, sobivajo z našo sposobnostjo za dobro.

Dobro vzgojno okolje ustvarja družinsko vzdušje, ki spodbuja zaupanje med vsemi udeleženci. Salezijanske ustanove so privilegirani kraji srčnosti in domačnosti med vzgojitelji in mladimi. V družinskem vzdušju vladajo soodgovornost, zavzetost vseh in veselje do izražanja v besedi, pesmi in glasbi. V njem se vsak počuti doma, od najmlajšega do najstarejšega. Družinsko vzdušje pa lahko obstaja le, če med vsemi vladata zaupanje in ljubezen. Glede ljubezni ni pomote: kdor želi biti ljubljen, mora tudi sam ljubiti. Ali po don Boskovih besedah: »Kdor se zaveda, da je ljubljen, ljubi, in kdor je ljubljen, doseže vse, zlasti od mladega človeka.«

Učinkovito vzgojno okolje mora vzbujati občutek človeške topline in osebnih odnosov, sprejetosti, veselja, spontanosti in zastonjskosti.

PEDAGOGIKA MOGOČEGA JE OPTIMISTIČNA IN PERSONALIZIRANA TER VERJAME V MLADE

Preventivni sistem je umetnost pozitivne vzgoje. Vzgojitelj verjame v mlade in jim zaupa. Značilnost vzgoje za življenje je, da mlade uči metod iskanja rešitev za vsakdanje težave.

Don Bosko se je zavedal raznolikosti procesov in ljudi, ki jih je imel pred seboj. Srečeval se je z raznolikostjo moralnih, verskih, kulturnih in družbenih ravni (Miha Magone, Frančišek Besucco in Dominik Savio). Ne more vsak doseči najvišjih ciljev, lahko pa doseže vsaj nekatere.

Preudaren vzgojitelj mora najprej postaviti cilje in temu prilagoditi vzgojne posege, ki upoštevajo sposobnosti njegovih gojencev. Njegovi programi morajo biti postopni, njegove metode pa prilagodljive. Pri načrtovanju rasti posameznikov mora biti prožen in realističen. Uporaba ali vsiljevanje istega modela vsem je neučinkovito. Verjeti mora, da lahko z vsakim mladim človekom doseže nek cilj. Verjeti mora v spremembe, ki jih omogoča polaganje zaupanja v mlade in upoštevanje ustreznih časovnih terminov, ki ustrezajo možnostim, značilnostim, omejitvam in procesom vsakega posameznika. To pomeni prilagajanje vzgojnih metod posameznikom. Vzgojitelj ne sme pozabiti, »da je v vsakem fantu, pa naj bo še tako težaven, kako mesto odprto za dobro. Glavna naloga vzgojitelja je, da to mesto najde, udari na to struno srca in doseže svoj cilj.«

**VZGOJA ODGOVORNIH,
NEODVISNIH IN CELOVITO
RAZVITIH »DEJAVNIH
DRŽAVLJANOV« IN
EVANGELJSKA »VESELA NOVICA«**
Biti enakopravni državljani pomeni uživati enake pravice kot vsi drugi člani iste družbe. Da bi znali graditi boljši

svet, se moramo izobraževati za odgovorno državljanstvo in predano solidarnostno delovanje z ohranjanjem splošne vizije. Ta stališča so osnova za gradnjo tega, kar pripada vsem v enakosti in pravičnosti. Preventivni sistem namreč ne teži le k spodbujanju tekmovalnosti, temveč predvsem k izmenjavi vrednot. Te niso kvantitativne, ampak kvalitativne, zato se bistvo in pomen kažeta v uresničevanju.

Evangeljska vesela novica in odgovorno državljanstvo gresta z roko v roki. »Vzgojitelj po don Boskovem srcu si prizadeva v mladih prebuditi in poglobiti odprtost za versko razsežnost življenja, razviti sposobnost odkrivanja znamenj Božje navzočnosti in delovanja v vsakdanji stvarnosti, izražati prepričanje o globoki skladnosti med vero in človeškimi vrednotami solidarnosti, svobode, resnice, pravičnosti, miru.«

Mlade usposabljammo za življenje v pluralni družbi, da bodo lahko sodelovali v prizadevanjih za pravičnost in mir z vedno večjo odgovornostjo, se kritično soočali z relevantnimi merili družbenopolitičnega delovanja, se odločali za dobro in spoštovali celovito ekologijo. Naučiti jih moramo družbene odgovornosti, da bodo zagovarjali najšibkejše, človekove pravice, pravično delitev bogastva, izobraževanje za vse, v neskončnem procesu, ki ga podpirajo in spremljajo humanistični elementi sodobnega življenja. Razviti moramo njihov kritičen čut in pravico – dolžnost sodelovanja v generaciji, ki vedno težje prehaja od sebe k drugim. Vse to lahko dosežemo s preudarnim vzgojnim delom.

SOCIALNA IN ČUSTVENI VZGOJA
Danes je pomembna socialna in čustvena vzgoja za odnose, ki vedno daje prednost preprečevanju nelagodja s pozitivnim pristopom, spodbujanjem dobrote in ustvarjanjem ozračja zaupanja in svobode.

V luči omenjenih značilnosti lahko potrdimo, da je cilj sodobne salezijanske pedagogike mlade duhovno obogatiti in jih pripraviti za življenje.

Čustvenost je temeljna človeška lastnost. Njen razvoj se prepleta s kognitivnim in socialnim razvojem vsakega mladega človeka. Na tečajih socialno-čustvene vzgoje spoznavamo različne modalitete odnosov in tudi neznane vidike svoje osebnosti. Ponujajo priložnost za razmislek o sebi, o odnosih z drugimi in za razvijanje socialnih veščin.

Mladi se naučijo prepoznavati in izražati čustva, jih obvladovati ter tako preprečevati ali reševati konflikte. Lahko bi rekli, da gre tu za ljubeznivost v akciji: do sebe in drugih.

Božja preventivna ljubezen se kaže v človeški ljubezni kot darovanju samega sebe na vedno nove načine v vsaki generaciji. Celovita vzgoja kot »stvar srca« mladim posreduje veščine in spretnosti, ki jim omogočajo spoprijemanje z življenjskimi problemi, boljše spoznavanje samega sebe ter interakcije z drugimi.

RAZUMNA IN URAVNOTEŽENA SINTEZA MED VERO IN RAZUMOM, KI OSMIŠLJA ŽIVLJENJE

Mnogi mladi si o Bogu ustvarijo zgrešeno predstavo, ki jih oddalji od pravega Boga kot vira veselja in sreče. To je pogosto posledica posredovanih prepovedi in pravil, ki jim Boga prikazujejo kot strogega sodnika in ne omogočajo globokega srečanja z Jezusom. Potrebna so oznanila in doživetja vesele novice na čustveni in odnosni ravni. Šele nato jim lahko na osnovi vzgojnih in pastoralnih vidikov predložimo načine osebnega spoznavanja »razlogov za našo vero«. Don Bosko je spoštoval te izhodiščne razmere tudi z vidika vere in jih prilagajal sposobnosti posameznikov. Glede tega sta nam lahko za zgled Michele Magone in Dominik Savio, ki sta imela isti cilj, a vsak svojo pot do njega.

To ponazarja tudi Jezusovo srečanje z mladeničem, ki poudarja evangelijsko pedagogiko. Mladenič, ki ga Gospod

Foto: Žan Seničar, Katoliška mladina

sočutno pogleda v oči, se počuti izzvanega. Kot salezijancem nam Jezus daje potrebno moč za opravljanje našega poslanstva spremljanja drugih na njihovi poti. Kot beremo v poročilu o učencih v Emavsu, to pomeni spodbujati tisti srčni ogenj, ki vzplamti v uravnoteženem razmerju med vero, razumom in življenjskim smislom. S tega vidika lahko preventivni sistem razumemo »kot predlog za krščansko življenje (salezijanska mladinska duhovnost) in kot uporabno pedagoško metodologijo«. Skupno iskanje poti z mladimi, da bi se lahko odgovorno odločali, nam lajša tudi vzgojna metodologija, ki povečuje potencial prostovoljnega dela v rasti mlade osebe.

Sklenil bi z ugotovitvijo, da mnogi mladi zaradi globalizacije in sekularizacije ponovno odkrivajo Boga in cenijo duhovnost. To pa utrjuje našo zavest o pomembnosti spremljanja na poti vere. Izzivi, ki so prisotni v večkulturnih in večverskih družbah, so hkrati priložnost za medsebojno obogatitev in bratsko občestvo v odnosu do različnosti drugih.

V luči omenjenih značilnosti lahko potrdimo, da je cilj sodobne salezijanske pedagogike mlade duhovno obogatiti in jih pripraviti za življenje.

Mar ni prav to prvenstvena naloga in izziv vsake vzgoje, ki je ni mogoče skrčiti na golo poučevanje?

V letu spomina

BLAŽKA MERKAC
regionalna koordinatorica
Združenja salezijancev
sotrudnikov
za srednjo in vzhodno
Evropo

9. maja letos je Združenje salezijancev sotrudnikov stopilo na pot triletne priprave na praznovanje 150-letnice, ki jo bomo praznovali leta 2026. V tem letu je poudarek na spominjanju začetkov poti sotrudištva za vsakega posameznika znotraj Združenja.

Tako se je rodila ideja, da vsaka regija za določen mesec posname kratka pričevanja na to temo. Do sedaj je tako svoja pričevanja delila z drugimi Brazilija in Južna Amerika. Vsa pričevanja so objavljena na uradni **Youtube strani**

Združenja: Associazione dei Salesiani Cooperatori.

Tokrat bomo z vami podelili kratko pričevanje nekaterih salezijancev sotrudnikov iz centra Rakovnik, kako se oni spominjajo svojih začetkov

Naših priprav na sotrudištvo se spominjam kot vznemirljivega obdobja iskanja in poglobljenega spoznavanja don Boskove karizme. Takrat na Rakovniku ni bilo aktivne skupine salezijancev sotrudnikov, zato smo pot in načine formacije iskali kar sami ob duhovni podpori in spodbudi salezijancev, za kar jim bom vedno hvaležen. Mislim pa, da smo se vsi zavedali, da naše obljube niso pomenile konca, ampak šele začetek nove poti, po kateri hodimo vsak dan znova.

— TILLEN MLAKAR

Don Boska sem začela spoznavati na salezijanskih programih za mlade, in sicer preko zgleda salezijancev. Eden od njih me je povabil v skupino, ki se je začela pripravljati na sotrudištvo. Nisem čisto dobro vedela, kaj sploh to je, ampak privlačnost don Boskove karizme me je vlekla naprej. Veliko mi je pomenilo, da smo se skupaj zbirali mladi, bili drug drugemu v oporo. Po dveh letih priprav sem dala obljubo in začela z don Boskom hoditi po poti za Jezusom. Še vedno me, po desetih letih sotrudištva, najbolj nagovarjata veselje in iskanje dobrega v ljudeh.

— MATEJA FERENČAK

Najbolj mi v mislih ostaja dan obljub. Na dan obljub (na Marijo Pomočnico) sem kupil tudi zaročni prstan in na simbolni način prepletel oba poklica – sotrudištvo in, bodočega, biti mož. Po samih obljubah je bilo navdušenje nad don Boskom veliko. Veliko ljudi nam je čestitalo in nas tako spodbujalo. Sledilo pa je poletje, ko teh ljudi ni bilo zraven in sem ugotovil, da bom moral navdušenje ohranjati sam. Pa nisem ostal sam, saj se na centru Rakovnik mesečno srečujemo in ohranjamo korajžo.

— NEJC KASTELIC

BELA RUTA¹

DON BOSKOVI SALEZIJANCI VIETNAM

PREVEDEL Vinko Le Thanh Trung SDB

UREDIL Marko Suhoveršnik SDB

DANES BI VAM RAD RAZLOŽIL
POMEN SANJ, KI SEM JIH
NEDAVNO SANJAL.

GOTOVO SO
POMEMBNE!

PRISLUHNIMO,
DA SI JIH BOMO
ZAPOMNILI.

PRAV
IMAŠ!

KO SEM 14.
JUNIJA POZNO
ZVEČER LEGEL
V POSTELJO IN
POČASI TONIL
V SEN ...

... SEM TIK OB VZGLAVJU
POSTELJE NENADOMA
ZASLIŠAL STRAŠEN ROPOT.

TREK!

V HIPU
SEM BIL
POPOLNOMA
BUDEN IN
POGLEDAL
OKOLI SEBE,
KAJ SE JE
ZGODILO ...

POMISLIL SEM, DA JE ZUNAJ
MOČNA NEVIHTA, ZATO SEM
STEKEL K OKNU ...

POGLEDAL SEM SKOZI OKNO ...

VRNIL SEM SE
V POSTELJO.

POSKUŠAL SEM ZASPATI, KO ...

... SEM PONOVO ZASLIŠAL
HRUMEČ ROPOT KOT GROM,
KI JE UDARIL OB POSTELJO ...

SPET SEM BIL
POPOLNOMA BUDEN.
POMISLIL SEM, DA ...

Se nadaljuje ...

Marija nas navdihuje za vzgojo mladine

S. IVICA OBLAK, FMA

Salezijanci, hčere Marije Pomočnice in sotrudniki imamo torej posebno odrešensko poslanstvo skupaj z Marijo, ki daje prednost mladinski pastoralni. Stiska med mladino, h kateri smo poslani, je zelo velika. Mladi danes živijo v družinah, ki si zelo neučinkovite. Tretjina zakonov razpade po prvih desetih letih, to je v času, ko otroci najbolj potrebujejo pomoči svojih staršev. Tretjina družin je vzgojno neučinkovita, ker sta starša odsotna ali vsaj eden od njiju odsoten od doma. Zato je tudi vzgoja nepopolna. Tretjina družin pa ima mogoče dobre starše, vendar je okolje, v katerem otroci rastejo, nevzgojno. Če pomislimo samo na družino in družinsko vzgojo, potem vidimo, kako pomembno je vzgojno delo, h kateremu so v sedanjem svetu poklicane vse salezijanske skupine, pa tudi drugi.

Don Bosko se je navdihoval ob premišljevanju Marije kot pomočnice krščanskega ljudstva in matere Cerkve. V tem je zorel njegov apostolski vidik za odrešensko delo. To ni brez pomena za našo marijansko pobožnost. Izročajmo se vedno znova dejavni Materi, ki v zgodovinskih dogajanjih vsake dobe nenehno skrbi za potrebe Cerkve, še posebno mladih, do kulturnih in vzgojnih vprašanj, do poklicne pedagogike, s čutom za bolj prizadevne krščanske skupnosti in dobro človeško družbo. Če

se izročamo Mariji, se po njej čutimo živi del Cerkve, katere mati, pomoč in vzor je ona. S to Cerkvijo delimo svoje poslanstvo v svetu, posebno v blagor mladine, da bi s posodobljeno učinkovitostjo prispevali k pričevanju in gradnji Kristusovega božjega kraljestva med mladimi.

Papež Janez Pavel II. pravi, da je Marija oseba, ki je najbolj od vseh drugih odgovorila božjemu klicu; hranila in vzgajala je Jezusa, ki je bil »najvišji poklic«. Od nje se lahko naučimo, da imamo poklic za resnični zaklad, ki ga je treba ceniti, predlagati in zaščititi, da bi lahko obrodilo sad v vsakem mladem človeku, ki se nam približa.

»Vedno govorite in oznanjajte, da Marija Pomočnica podeli posebne milosti, tudi izredne in čudežne, tistemu, ki se ukvarja s krščansko vzgojo zapuščene mladine dejansko, samo z nasvetom, z dobrim zgledom ali preprosto z molitvijo.«

DON BOSKO

Sestre je spodbujala, naj mislijo, kaj izgovarjajo

S. MILENA DERLINK, FMA

Povzeto po

Facciamo memoria

S. MARIJA RAK

ROJENA

13. 12. 1903

Laze, Boštanj

PRVE ZAOBLJUBE

5. 8. 1929

Nizza Monferrato,
Italija

VEČNE ZAOBLJUBE

5. 8. 1935

Nizza Monferrato,
Italija

UMRLA

22. 10. 1980

Reka, Hrvaška

Rodila se je v številni in globoko verni družini, ki je družbi hčera Marije Pomočnice dala dve svoji hčerki: Marijo in Amalijo (o s. Amaliji smo že pisali v reviji Don Bosko 1/2022).

Kot mnogo drugih slovenskih deklet je tudi ona vstopila kot kandidatinja v Nizzi Monferrato v Italiji in tam izpovedala prve zaobljube. V tej skupnosti je ostala še pet let kot pomočnica v tiskarni. Posebno skrbna je bila do deklet, ki so prihajale iz Slovenije, da bi postale hčere Marije Pomočnice. Pomagala jim je pri učenju italijanščine, da bi se jo naučile prav izgovarjati in pisati ter uporabljati predloge. Svetovala jim je celo, kako naj se spovejo, saj tudi to ni bilo enostavno v tujem jeziku.

Po petih letih je bila premeščena v Asti, kjer je najprej obiskovala dvoletni tečaj za bolničarke.

Ko so se leta 1936 prve naše sestre vrnile v takratno Jugoslavijo, je bila tudi s. Marija del te odprave. Njeno prvo delo je bilo v pralnici v Salezijanskem zavodu na Selu. Po petih letih je z isto nalogo prišla v skupnost sester FMA na Karlovski cesti v Ljubljani, kjer je bil internat za dekleta, ki so obiskovala razne šole v mestu. Toda v januarju 1948 je komunistični režim zatrl cvetoče delo.

Hiša je bila nacionalizirana in s. Marija je z drugimi sestrami našla začasno zatočišče pri sestrah karmeličankah na Selu v Ljubljani. Po šestih mesecih je morala vsaka sestra poiskati kakšno zaposlitev, da so se lahko preživljale.

S. Marija je našla delo kot zakristana na Reki na Hrvaškem v cerkvi sv. Vita. Tu so jo zelo spoštovali in cenili zaradi njenega prizadevnega služenja. Toda ta služba je trajala le nekaj mesecev in s. Marija se je vrnila v Slovenijo, v svoj rojstni kraj, kjer je negovala neko obnemoglo gospo vse do njene smrti. Zelo je pogrešala skupno življenje, zato se je po smrti gospe preselila v Ljubljano in se tam zaposlila. To so bila zelo težka leta. Vstajati je morala zelo zgodaj, če se je želela vsako jutro udeležiti svete maše v stolnici. Najprej je molila doma, potem je peš prehodila pet kilometrov dolgo pot do stolnice. Poleg tega je bil takrat še zapovedan post od polnoči, zato je s seboj nesla malo mlečne kave in kos kruha, ki ga je na hitro pojedla pred začetkom dela, ki se je začelo ob 6. uri zjutraj. Včasih je ob prostih popoldnevih obiskala sestre, z njimi molila, enkrat na mesec pa se je z njimi udeležila tudi duhovne obnove. Teh skupnih trenutkov se je najbolj veselila. Tako je preživela tri težka leta.

Leta 1953 se je lahko vrnila v Italijo. Bila je asistentka deklicam in je delala v pralnici v različnih krajih od Padove do Gorice. Toda že po nekaj letih se je vrnila na Hrvaško, kjer je na Reki prevzela delo v pralnici v salezijanskem zavodu.

S. Marija je bila zelo inteligentna in organizirana, tako da je v kratkem času naredila zelo veliko. Poleg tega je svoje delo opravljala zelo dobro in natančno. V zadnjih letih, ko je prišla do zaslužnega počitka, je več časa posvečala mo-

litvi. Ni ji bilo všeč, če se je molilo prehitro in mehanično. Sestre je spodbujala, naj mislijo, kaj izgovarjajo. Ob jutranji izročitvi Mariji je rekla: »Pomislimo: to ni le naša skupna molitev, ampak je posvetitev. Govorimo Mariji in se ji izročimo v njene svete roke.« Čeprav so bili njeni dnevi že tako in tako prepleteni z molitvijo, je bil vsak 24. dan v mesecu preživet z nenehno mislijo na Marijo.

Bila je tudi zelo ubogljiva in je zelo spoštovala predstojnice. Posebno je imela rada vrhovno mater Ersilio Canto

in je bila ponosna, da sta bili skupaj v noviciatu. Pogosto ji je pisala in njena pisma je shranjevala kot dragocenost (relikvijo). Ko je izvedela, da bo leta 1980 mati Ersilia prišla v Slovenijo obiskat svoje sestre, je bila s. Marija bolj slabega zdravja. Kljub temu se je želela še enkrat srečati z ljubljeno predstojnico. Podala se je na pot šesturnega potovanja v obe smeri in se vrnila vsa srečna, čeprav povsem izčrpana, saj je potovanje potekalo le dva meseca pred njeno smrtjo.

S. Marija je bila prava hčerka Marije Pomočnice, ki je imela zelo rada mlade in otroke. Kadar je na cesti srečala kakšnega otroka, ni mogla iti mimo, ne da bi ga nagovorila. Podobno kot don Bosko mu je namenila nekaj prijaznih besed. Tudi gojenci salezijanskega zavoda so jo imeli zelo radi. Čutili so, da skrbi zanje in jih spremlja z materinsko ljubeznijo. Rada se je ponudila, da je v župniji med otroško sveto mašo asistiral deklice, posebej tiste, ki so se najraje zadrževale pod korom. V asistenco je privabila tudi druge katehistinje.

Po značaju je bila zelo impulzivna in je

S. Marija Rak, druga z leve, v skupnosti na Reki v salezijanskem zavodu. Foto: arhiv FMA

veliko delala na tem, da je oblikovala svoj značaj. Kadar je čutila, da je koga užalila, ga je z vso ponižnostjo prosila odpuščanja. Gospod je nagradil njeno stalno prizadevanje in ji v zadnjih letih podelil očitno spremembo značaja.

Z veliko težavo se je zaradi oteklih nog privlekla v kapelo, saj je želela biti vsak dan ne le pri sveti maši, ampak tudi pri vseh skupnih molitvah. Večkrat je morala v bolnišnico, iz katere se je vesela vrnila in nadaljevala svoje delo. Obenem pa se je z vedrino pripravljala na svoj odhod v Očetovo hišo. Večkrat je sestram priporočala, naj molijo za pokojne sestre, saj je bila prepričana, da potrebujejo molitveno pomoč, da bi prišle v nebesa.

Nekaj ur pred smrtjo se je obrnila k bolničarki, ki ji je stregla, in ji rekla: »Tudi če si v življenju član velike družine, si ob smrti in sodbi sam.« Bolničarka pa ji je odgovorila: »Ali mislite, da ni tam Marija?« S. Marija je odgovorila: »Da, samo ona bo prišla. Zdi se mi, da je že blizu in me čaka. Umiram.« Prejela je še blagoslov Marije Pomočnice in v miru zaspala za večnost.

Poplave in ujme v poletju 2023

MAJA BORLINIČ GAČNIK
Fundacija Don Bosko

»V najtežjih preizkušnjah je potrebna močna vera,« je dejal sveti Janez Bosko. Molimo za to, da le ta najbolj prizadetim v teh neurjih ne bi nikoli pošla.

O bilno deževje je v začetku avgusta 2023 v večjem delu Slovenije povzročilo katastrofalne razmere. Danes, ko mineva že dober mesec in pol od tistih težkih trenutkov, smo na Fundaciji še vedno priče srce parajočim zgodbam posameznikov, ki so se znašli v neizmernih stiskah. Ob pogledu na razdejanje, ki ga je povzročila narava, nas prevzema čustvena zmes sočutja, občudovanja in močnega zavedanja, da moramo storiti vse, kar je v naši moči, da pomagamo. Vsak dan, ko na Fundaciji prejemo prošnje za pomoč, se zavedamo, kako krhko je

človeško življenje in kako hitro se nam lahko vse v življenju spremeni.

Že naslednji dan po katastrofi smo na Fundaciji odprli transakcijski račun, da bi vsem, ki želijo pomagati, omogočili, da prispevajo k obnovi in lajšanju stiske prizadetih. Neizmerno smo hvaležni vsem donatorjem, ki so se odzvali s svojimi velikodušnimi prispevki. Vsaka donacija prinaša upanje in pomaga pri gradnji tega upanja v težkih trenutkih.

Medtem ko je prošnja za pomoč vsak dan več, s sodelavci vztrajamo tudi na terenu, kjer se srečujemo z domačini,

jih podpiramo pri sanacijah in izgradnji ponovnega upanja. Ob obiskih prizadetih vasi smo začutili močno povezanost med ljudmi, ki kljub izgubam izžarevajo optimizem in voljo do obnove. Ob zadnjem obisku smo se dogovorili, da se bomo s prostovoljci za tem, ko bo težka mehanizacija končala z večjimi deli in se umaknila, ponovno odpravili na teren in pomagali, kjer bomo le lahko. Delovne akcije na terenu že potekajo. Spremljajte naše spletne strani in preverite, ali imate možnosti, da se nam na kateri tudi pridružite.

Nedavno smo imeli priložnost srečati se s predsednikom vlade in deliti svoje izkušnje, izzive ter načrte za prihodnost. To je bilo pomembno srečanje, saj je pokazalo, da so naša prizadevanja opažena in cenjena. Hkrati ostajamo člani delovne ekipe humanitarnih organizacij, ki pomagajo pri usmerjanju dela po tej naravni nesreči.

PONOVNO SE OBRAČAMO NA VAS, SPOŠTOVANI PRIJATELJI IN LJUDJE DOBREGA SRCA

Do vseh, ki lahko prispevate svoj delež, se obračamo s prošnjo za pomoč. Vaša donacija ima moč, da spremeni življenja posameznikov in skupnosti. Skupaj lahko pokažemo, kako močna je lahko človeška solidarnost.

Naj nas združi želja, da naredimo več za mlade, zlasti za tiste, ki so se znašli v težkih okoliščinah. Vaš prispevek bo zaznamoval razliko med obupom in upanjem. Skupaj lahko naredimo svet boljši kraj za vse nas.

FUNDACIJA
DON BOSKO

Rakovniška ulica 6, 1000 Ljubljana

*Svojo donacijo lahko nakažete po položnici
oz. UPN obrazcu na transakcijski račun.*

IBAN SI56 0205 8026 2282 413

KODA CHAR

SKLIC SI00 201

NAMEN POPLAVE

Informacije

SPLET fundacija.donbosko.si

FB Fundacija don Bosko

T 041 357 640 (Janez Krnc)

T 030 362 800 (Fundacija)

E POŠTA fundacija@sdb.si

Vzor služenja in brezpogojne ljubezni

Pripravil
ANDREJ BALIGAČ, SDB

Pierluigi Cameroni
**S KOLESOM
V NEBESA**

PREVOD
Andrej Turk

ZALOŽBA
Salve, 2023

Biografija, ki jo je uredil Pierluigi Cameroni, vrhovni postulator za zadeve svetnikov salezijanske družbe, nam pomaga spoznati človeško in duhovno zgodovino salezijanca brata sv. Artemija Zattija.

SALEZIJANEC BRAT SVETNIK

V nedeljo, 9. oktobra 2022, je papež Frančišek razglasil blaženega brata Artemija Zattija za svetnika. Artemij, član družbe svetega Frančiška Saleškega, se je rodil 12. oktobra 1880 v Boretu (Italija) in umrl 15. marca 1951 v Viedmi (Argentina). Ta veličasten dogodek je povzročil veliko veselje in hvaležnost v srcih vernikov po vsem svetu, še posebej pa med salezijansko družino, argentinsko Cerkvijo, škofijo Viedma, kjer je deloval, ter njegovim rojstnim krajem Boretto v Italiji in škofijo Reggio Emilia.

NJEGOVO PRIČEVANJE

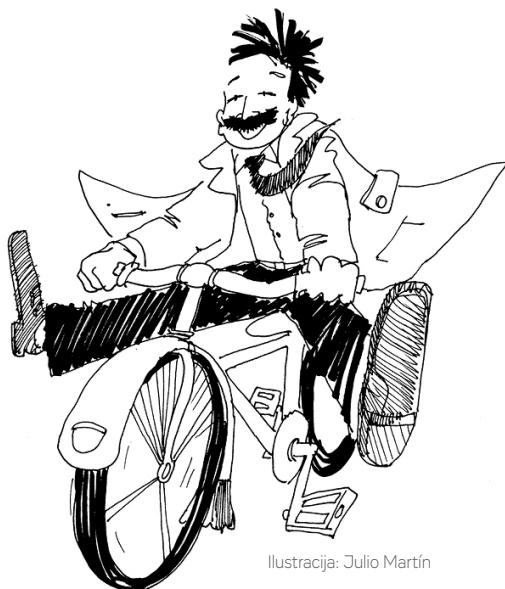
Življenje svetega Artemija nas naga-
varja in navdihuje, da se sami predamo
svetosti. Njegovo pričevanje je izjemno.
V nas vzbudi željo po poglobljenem
razumevanju evangeljskega sočutja in
salezijanske radosti. Branje njegovega
življenjepisa nas približa njegovemu
človeškemu srcu, ki je bilo vedno odpr-
to za Božjo milost, ušesa, pripravljena
poslušati Božji glas, ter oči, ki so zazi-

rale v potrebe in stiske mnogih bratov
in sester.

Artemij Zatti je pričevalec upanja v
teh dramatičnih časih, zaznamovanih s
pandemijami, vojnama in okoljskimi te-
žavami, pa tudi s krizo vere, ki pesti vse
več ljudi. Njegova zgodba nas spomi-
nja, da se pot k svetosti pogosto začne s
spremembo smeri in pogledov.

Artemij je odrasčal v okolju, kjer je delo
na podeželju zahtevalo vztrajnost in od-
govornost že v zgodnji mladosti. To mu
je služilo kot dragocena lekcija, ki ga je
oblikovala v odrasli dobi. Pri sedemnaj-

VČASIH NALETIŠ NA KOGA S
SIMPATIČNIM OBRAZOM, DRUGIČ
PA NA KAKEGA ZOPRNEŽA, TODA
PRED BOGOM SMO VSI ENAKI.

Ilustracija: Julio Martín

stih letih se je s starši in družino preselil v Argentino v iskanju boljšega življenja. Ta preselitev je bila pogumen korak, ki je zahteval veliko odločnosti in prilagoditve na novem kontinentu, v novem okolju in kulturi.

Ob podpori, modrosti in spodbudnem duhovnem vodstvu salezijancev Cavallija in Garroneja je v njegovi notranjosti zorelo prepoznavanje poklica salezijanca brata. Odločil se je, da bo posvetil svoje življenje telesni in duhovni negi bolnikov, ubogih in pomoči potrebnih. Sklenil je, da bo ostal z don Boskom in v polnosti živel poklic salezijanca brata. V času, ko je opravljal svoje poslanstvo v korist ubogih in bolnih, se je Artemij soočal z različnimi preizkušnjami, žrtvami in dolgovi. Kljub temu je vedno zaupal Božji previdnosti in našel načine, kako premagati ovire. Ko je bolnišnica, ki ji je posvetil svoje moči in sredstva, doživela rušenje, je brez oklevanja preselil svoje bolnike v drugo ustanovo. Takrat je bilo jasno, da je njegova vera močnejša od vsakega telesnega napora ali materialne izgube.

Leta 1950 so se po padcu z lestve pojavili simptomi raka na jetrih, ki ga je sam jasno diagnosticiral. Kljub tej diagnozi ni obupal ali se umaknil. Namesto tega je še naprej opravljal svoje poslanstvo in sprejel trpljenje kot del svojega poklica in življenjske zgodbe.

DAROVANJE ZA BLIŽNJEGA

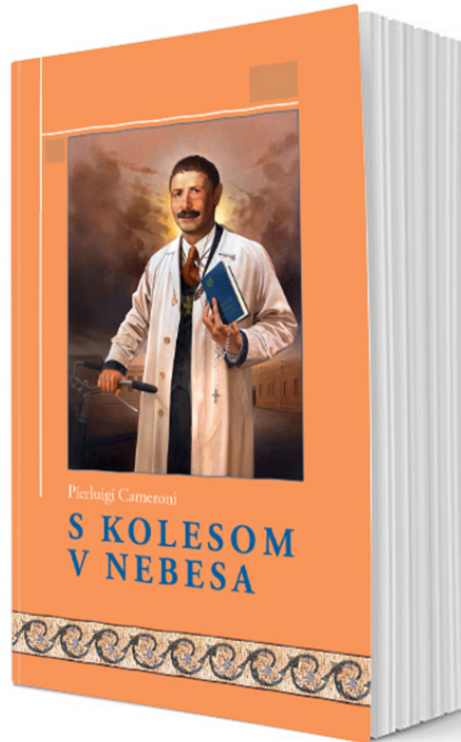
Za Artemija je bila bližina z bolniki izraz ljubezni Jezusa Kristusa, dobrega Samarijana, ki se je s sočutjem približal vsakemu človeku, ranjenemu zaradi greha. S temi ljudmi se je poistovetil in jih sprejel kot svojo družino. Vsakemu bolniku je namenil svojo pozornost in ljubezen ter jim pomagal v njihovem fizičnem in duhovnem okrevanju.

Njegovo življenje nam ponuja močan zgled, kako lahko vsak od nas ne glede

na okoliščine, ki nas obkrožajo, postane orodje Božje ljubezni in sočutja do vseh ljudi. S svojo pokončnostjo nam je pokazal, kako vztrajati v poslanstvu, osvetljevati tiste, ki so v dvomih, in krepiti vero tistih, ki jo izgublajo. Njegovo življenje je bilo vsestransko darovanje bližnjemu.

Njegovo delovanje v bolnišnici je bilo izjemno. Zavzeto je vodil salezijansko bolnišnico in lekarno kljub številnim preizkušnjam, žrtvam in dolgovom. Njegova pozornost do vsakega bolnika je bila izjemna, saj je vsakega videl kot Jezusa samega. Njegova bližina, sočutje in ljubezen so dajali bolnikom občutek vrednosti in dostojanstva.

Avtor Pierluigi Cameroni v pričujoči knjigi *S kolesom v nebеса* na izjemno ganljiv način predstavi osupljivo življenje salezijanca brata in nas izziva, da živimo svetost, ki je tako preprosta, v svojem vsakdanu, da se približamo potrebam ljudi okoli nas in da prepoznamo edinstvenost vsakega posameznika. Njegovo pričevanje je močno sporočilo upanja in ljubezni v času, ko ju svet tako zelo potrebuje.

Za Artemija je bila bližina z bolniki izraz ljubezni Jezusa Kristusa, dobrega Samarijana, ki se je s sočutjem približal vsakemu človeku, ranjenemu zaradi greha. S temi ljudmi se je poistovetil in jih sprejel kot svojo družino.

Prenova cerkve Marije Pomočnice na Rakovniku

Meseca januarja 2024 se bodo začela prenovitvena dela v svetišču Marije Pomočnice na Rakovniku. Prenova bo potekala predvidoma tri mesece. Načrt je, da bi bila glavna del zaključena do velike noči. Zaradi varnostnih in praktičnih razlogov bo cerkev v tem času zaprta. Marijin kip bo dobil mesto v kapeli Salezijanskega zavoda, ki bo čez dan vedno dostopna za molitev. Poleg ostalih strokovnjakov obnovitvena dela vodi arhitekt Robert Dolinar, ki je tudi opisal vsebino in namen prenovitvenih del.

ROBERT DOLINAR
arhitekt

Prihodnje leto,
8. septembra
2024, bo minilo
100 let, odkar je
bila dograjena
in posvečena
rakovniška cerkev
Marije Pomočnice.

Rakovniška cerkev je bila zgrajena leta 1924, 50 let kasneje pa je bila njena notranjost prenovljena v duhu takratne družbe in II. vatikanskega koncila. Danes, ob 100-letnici izgradnje cerkve in 50-letnici njene prenove, je čas, da se stanje objekta, ki predstavlja srce Rakovnika, ponovno ovrednoti ter ustrezno posodobi.

Ob sodelovanju z najrazličnejšimi rakovniškimi skupinami ter posamezniki, ki so podali svoje predloge, je ožja skupina, ki je bila sestavljena iz predstavnikov župljanov, salezijancev ter strokovnjakov različnih področij, podrobno premislila želje in potrebe skupnosti. Na podlagi tega procesa smo zastavili prenovno cerkev, ki lahko poteka v več fazah, vedno pa sledi celovitemu pristopu, ki omogoča, da bo cerkev po končani prenovi dobila poenoteno podobo.

Ker so trenutne finančne možnosti omejene, smo se odločili, da v fazo

prenove pred praznovanjem 100. obletnice zajamemo tiste vidike, ki se kažejo kot najnujnejši; zamenjava električne napeljave, posodobitev osvetlitve, ureditev akustike, pleskanje notranjosti, osnovna ureditev oltarnega dela prezbiterija ter umestitev napisa *O Marija, pomočnica bila si in boš nam ti na vhod v cerkev*.

Menjavi obstoječe električne napeljave, ki je potrebna iz varnostnih razlogov, sledi celovita prenova osvetlitve. Ta v prvi vrsti zagotavlja kvalitetno funkcionalno osvetlitev prostora, hkrati pa iz današnjega prepletanja različnih slogovnih pristopov v cerkveni notranjosti pomaga izluščiti prvotno lepoto njenega neogotskega izraza. Namestitve svetlobnih teles za robove gotskega stebrovja z rebri omogoči obiskovalčev nemoten pogled proti oltarju in Mariji, hkrati pa odpre prostor navzgor in v verniku vzbudi občutje slovesnega, svežine in dvigovanja duše. Z izbranim prepleskom strukturnih elementov v svetlejšem peščenem tonu prostoru

Foto: Tone Lenarčič

povrnemo njegov sakralni značaj, obenem pa dosežemo poenotenje cerkvene notranjosti z njeno zunanostjo in na novo urejeno okolico. Ob ohranitvi obstoječega elektronskega akustičnega sistema zamenjamo zvočna telesa za ustrežnejša, s preprostimi akustičnimi elementi na stropih kapel, kora, stranskih lož ter ograjah galerij pa izboljšamo zvočne kvalitete celotnega cerkvenega prostora. Na ta način bo prostor poleg svoje osnovne liturgične funkcije postal še primernejši za različne dejavnosti in prireditve, ki so skozi leta postale tradicija ter eden razpoznavnih znakov Rakovnika.

Tako bo rakovniška cerkev, ki je naš skupni dom, ob svojem jubileju pridobila na uporabnosti in lepoti ter bo kot taka tudi zunanji izraz vedrine naše vere. S svojimi novimi kvalitetami bo pomagala, da ob vsakem njenem obisku še močnejše začutimo, da je to naš skupni dom, kjer v še večji meri kot do sedaj doživimo bližino sočloveka in prisotnost Boga.

Vse načrte in dela priporočamo v molitev. Priporočamo se tudi za darove, saj si predstavljate, da so z obnovitvenimi deli povezani tudi veliki stroški.

Svoje darove lahko nakažete na:

FUNDACIJA DON BOSKO
Rakovniška ulica 6, 1000 Ljubljana

IBAN SI56 0205 8026 2282 413

KODA CHAR

SKLIC SI00 601

Naj vam Bog povrne vse vaše molitve in vsak dar. Salezijanci na Rakovniku vas vse izročamo v varstvo Marije Pomočnice.

Jaz se učim, ti se igraš, ona dela ...

MISIONES SALESIANAS

Prevod in priredba
MARKO SUHOVERŠNIK, SDB

Salezijanski misijonarji nadaljujejo z uresničevanjem don Boskovih sanj v več kot 130 državah, predvsem z vzgojo in izobraževanjem otrok in mladih v najbolj ranljivih situacijah.

Več kot milijarda otrok na svetu ima vsak dan možnost obiskovati šolo. V nekaterih primerih pouk poteka v učilnici, v drugih v šotoru in včasih celo pod drevesom. Vsi otroci in mladi bi morali imeti možnost, da se učijo in razvijajo svoje potenciale, saj je izobraževanje pravica in zato ne smejo biti le sanje.

SANJE O IZOBRAŽEVANJU

Vsi kot otroci sanjamo o tem, da bomo, ko odrastemo, slavni športniki, policisti, pevci ali astronauti ... Morda so se sanje mladoletnikov spremenile in mnogi sprva želijo biti televizijski voditelji ali pa se zadovoljijo s tekmovalnostjo oz. zvezdniki na družbenih omrežjih.

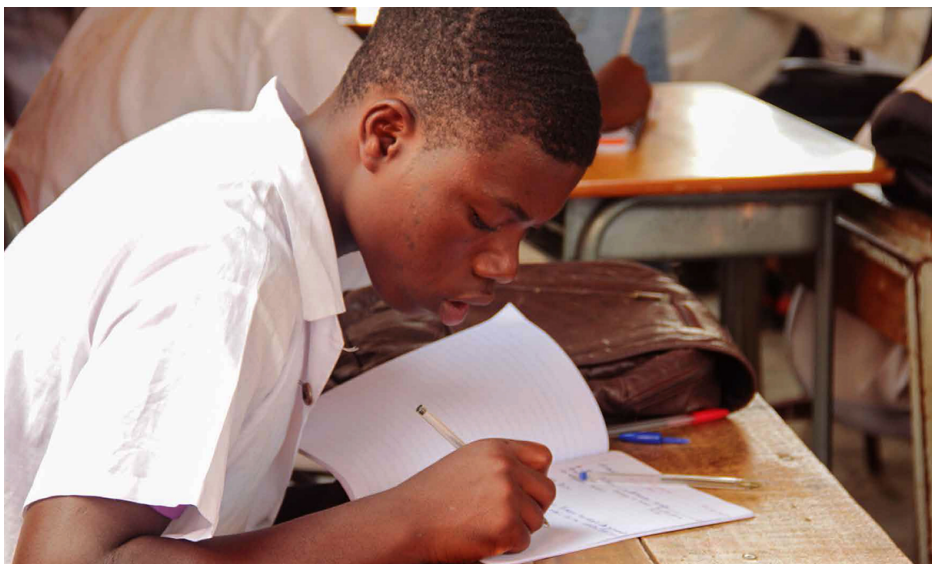
A pomembno je imeti sanje »in sanjati na veliko, da se uresničijo«, pravijo salezijanski misijonarji. Pot do poklica

je le uspešna pot izobraževanja. To, da lahko hodijo v šolo, se učijo vrednot in znanja, se igrajo in imajo prijatelje, je nekaj najboljšega, kar se lahko zgodi fantom in dekletom, da bodo srečni odrasčali.

Salezijanski misijonarji nadaljujejo z uresničevanjem don Boskovih sanj v več kot 130 državah, predvsem z vzgojo in izobraževanjem otrok in mladih v najbolj ranljivih situacijah.

PRAVICA, KI JE NI

Vendar pa več kot 240 milijonov otrok v tem šolskem letu ne bo hodilo v šolo. Zanje bo prvi šolski dan še naprej sanjski dan. Revščina, otroško delo, zgodnje poroke, materinstvo ali dolge razdalje so nekateri od razlogov, zakaj milijoni mladoletnikov po svetu ne bodo deležni osnovnega in obveznega usposabljanja za delovanje v življenju.

Eden od šestih mladoletnikov na svetu je izključen iz izobraževanja.

26. člen Splošne deklaracije človekovih pravic pravi, da ima vsakdo pravico do izobraževanja, ki mora biti brezplačno, vsaj osnovno in obvezno. Vendar pa 16 % držav sveta ne uvršča in izvaja te pravice do izobraževanja v svojih ustavah ali zakonih. Poleg tega je 6 % držav, ki zakonsko ne zagotavljajo brezplačnega in obveznega osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja.

Nekateri so vpisani v šolo, vendar ne morejo redno obiskovati pouka ali pa učitelji niso ustrezno usposobljeni; drugi prezgodaj nehajo hoditi v šolo, ker morajo pomagati pri družinski ekonomiji preživetja; drugim se je nerodno učiti, ker so obkroženi z mlajšimi.

NIGERIJA Z NAJVEČ OTROKI, KI NE HODIJO V ŠOLO

Ta afriška država ima več kot 20 milijonov otrok in mladih, ki ne hodijo v šolo. Etiopija jih ima 10,5 milijona, DR Kongo 5,9 milijona in Kenija 1,8 milijona. Nigerija ima tudi nezavidljiv položaj z največ osnovnošolskimi otroki, ki ne hodijo v šolo, in sicer 9,6 milijona.

Ta številka se je v zadnjem desetletju komaj kaj spremenila. Za to je v veliki meri krivo nasilje skupine Boko Haram, ki je napadla več kot tisoč šol in povzročila zaprtje dodatnih 1.500 šol.

»Kljub nasilju je izobraževanje v Nigeriji zelo pomembno za družine,« pravijo salezijanski misijonarji. »V septembru smo odprli poklicno šolo v Abuji, da se bodo razseljeni mladi lahko na kratkih tečajih naučili poklica, začeli delati in se tako zaščitili pred novačenjem oboroženih skupin. Na zahodu države, z močno islamsko zakonodajo, smo prav tako začeli delati z mladimi na drugi poklicni šoli. Ne pustijo nam govoriti o Bogu, a lahko ponudimo bodočo službo in se hkrati izobražujemo v človeških vrednotah, kot so spoštovanje, dialog, sprava in odpuščanje.«

Šolske številke v svetu

+ 240 milijonov otrok in mladih ne hodi v šolo

183 milijonov otrok samo v Afriki in Aziji ne hodi v šolo

127 milijonov mladih med 15 in 24 let je nepismenih

100 milijonov otrok živi v skrajni revščini

+ 160 milijonov mladoletnikov mora delati

27 milijonov jih je izobraževanje prekinilo zaradi oboroženih spopadov

Skoraj **7 milijonov** mladoletnih beguncev ne hodi v šolo

Salezijanski odgovor

Salezijanci imajo več kot **4800 izobraževalnih središč** v 136 državah

V salezijanskih centrih po vsem svetu se izobražuje **2,3 milijona** otrok in mladih

Življenjska izkušnja, ki se je ne da naučiti iz knjige

ŠTUDIJSKO-MISIJONSKA ODPRAVA V KAZAHSTAN

NUŠA ŠEF
Dom Janeza Boska, Želimlje

Svoboda veroizpovedi je v Kazahstanu dokaj relativen pojem: svoboda da, ampak ne za vse enako. Država je sicer po svojem ustroju nekonfesionalna, večinsko muslimanska, 25 % pokriva ruska pravoslavna cerkev.

Zgodaj zjutraj, 4. julija, smo pristali v Astani, glavnem mestu Kazahstana. Pred nami so bili skoraj trije tedni izzivov, misijonskega dela, spoznavanja kulture, druženja s sovrstniki in sodelovanja z lokalnim okoljem.

KULTURNI IN EKONOMSKI ŠOK

Kazahstan je bil poln presenečenj. Na periferiji, kjer smo bivali, pa čeprav v glavnem mestu, kar 70 % gospodinjstev nima vode in živijo v resnični bedi. Spoznali smo lokalno mladino, animatorje župnije »Mati vseh narodov«, s katero smo pripravili počitniški program za otroke, obiskali smo tipično kazaško družino in opremili jurto, očistili park in popravili igrala, ogledali smo si rusko pravoslavno cerkev, mošejo, skočili tudi po sledovih Expa in obiskali bazar.

Astana je mesto različnih kultur in religij. Ima obraz močne in premožne prestolnice in na drugi strani obraz podhranjenih otrok. Povprečna plača v Kazahstanu je 250.000 tenge oz. 500 €. Res je, da stane liter goriva 245 tenge, je pa tudi res, da so pretežno vse cene zelo podobne slovenskim. V trgovinah na podežlju se sicer najde cenejša hrana, druge stvari pa imajo za tukajšnji življenjski standard precej visoko ceno. Zaradi pretežno islamske družbe malo kje točijo alkohol in težko vidiš kadilca

na cesti ali v baru. Prevladuje kultura pitja črnega čaja, kava se pije večinoma kar instant. Tradicionalna jed bešparmak, kar v prevodu pomeni pet prstov, odraža težko življenje Kazahov, ki več mesecev na leto preživijo na -40°C . Ker so se v preteklosti pogosto selili sem in tja z jurto (s kazaškim šotorom), je bešparmak močna hrana s konjskim mesom, z veliko čebule in s svežimi testenami.

UNIVERZALNI JEZIK OTROŠTVA

Na počitniškem programu so bili otroci iz najbolj revnega dela Astane. Za večino je to edino počitniško dogajanje, vse drugo se zanje dogaja na ulicah tega predela mesta. Otroci plačajo prispevek 1000 tenge, oz. slaba 2 €, vse ostalo krije

župnija. Večina otrok so Kazahi, povečini muslimani, nekateri pravoslavni in redki katoličani. Vsi govorijo univerzalni jezik otroštva, radi imajo igro, veselje, aktivnosti in to, da jim animatorji posvetijo čas. Med njimi je kak otrok brez staršev, mnogi pa samo z enim staršem in iz nezavidljivih življenjskih razmer.

Svoboda veroizpovedi je v Kazahstanu dokaj relativen pojem: svoboda da, ampak ne za vse enako. Država je sicer po svojem ustroju nekonfesionalna, večinsko muslimanska, 25 % pokriva ruska pravoslavna cerkev. Na ta način Cerkev ostaja neodvisna od države in ni nevarnosti, da bi oblast lahko vplivala na imenovanja duhovnikov ali škofov. Da je svoboda relativna, pove tudi dejstvo, da je pastoralno delovanje župnije »Mati vseh narodov«, pa tudi vseh ostalih (skupno je v državi 93 cerkva), omejeno na območje posestva, ki ga ima župnija.

Ko smo imeli počitniški program za otroke, z njimi nismo mogli na pet minut oddaljeno igrišče, ampak smo bili primorani vse dejavnosti izvajati pri župnišču, kjer je prostora sicer kar nekaj, sence pa bolj malo. Večina aktivnosti poteka v jurti. Vsak dan je prihajalo okrog 50 otrok iz lokalnega okolja, starih med šest in štirinajst let. Program ni imel verske osnove, ampak je združeval različne veroizpovedi in se osredotočal

na vrednote kot npr. prijateljstvo in odpuščanje. Vsak dan se je začel z roko na srcu in petjem kazahstanske himne.

BOGASTVO KAZAHSTANA

V Kazahstanu živi več kot 120 narodov, besedo Kazah pa bi prevedli kot avanturist, popotnik ali celo razbojnik. Astana je glavno mesto postala šele leta 1997, ko se je za to odločil kazahstanski predsednik in mesto imenoval Nursultan, po svojem imenu, šele pred dvema letoma pa je bila preimenovana v svoje prvotno ime Astana. Prejšnja prestolnica Almaty leži več kot 1000 kilometrov južneje in ima veliko bolj prijetno podnebje kot ledeno mrzla Astana, ki je druga najhladnejša prestolnica (za mongolsko prestolnico Ulan Bator), kjer se temperatura spusti tudi do -40°C . Prestolnica se lahko pohvali z ultramodernimi zgradbami z neobičajnim dizajnom. Le malo iz centra se že začneja stepe, ki se razprostira okrog glavnega mesta.

Tradicionalna kazahstanska pijača je kumis – mlečno peneče se vino oz. fermentirano kobilje mleko. Kazahi v bolj neokrnjenih predelih Kazahstana radi pijejo tudi kamelje mleko. Zanimivost je tudi ta, da znanstveniki menijo, da je prva jablana pred več kot 20 milijoni let zrasla v okolici Almatyja, ki v prevodu pomeni kraj jabolk. Prav tako naj bi bili

Na počitniškem programu so bili otroci iz najbolj revnega dela Astane. Za večino je to edino počitniško dogajanje, vse drugo se zanje dogaja na ulicah tega predela mesta.

Kazahi prvi, ki so udomačili in jahali konje. V Kazahstanu lahko občudujemo tudi divje konje, ki so dandanes redkost. V večini evropskih držav konjsko meso ni zelo priljubljeno, v kazahstanski kuhinji pa se uporablja zelo pogosto.

OD NARAVE DO ZGODOVINE

Tednu, polnem oratorijskih dejavnosti, je sledil vikend, ki je bil malo bolj sproščen. Z animatorji smo šli na ogled nacionalnega parka Burabay, še prej pa na ježo konj v Borovoye. Mimogrede smo opazovali stepsko pokrajino in način življenja tamkajšnjih ljudi. Nov teden smo začeli z dnevnim počitniškim programom za otroke v Shortandyju in naslednji dan še v Novokubanki. Ugotovili smo, da nepoznavanje ruskega ali kazaškega jezika sploh ne igra velike vloge in lahko vse dejavnosti izvajamo brez večjih težav.

V Novokubanki smo si ogledali osnovno šolo in muzej, ki je v njej. Šola je na podeželju, upada učencev sicer ne zaznavajo, je pa v šoli več Kazahov in manj Rusov, kar po besedah ravnateljice niža kvaliteto izobrazbe, saj so kazaške družine manj motivirane za dobro

izobrazbo otrok. Otroci zelo malo berejo, odpor imajo do učenje angleščine, ki je največkrat ne govorijo niti mladi. S prehrano v šoli je podobno kot pri nas. Zanimivo je še to, da vsak razred med poletnimi počitnicami, ki trajajo tri mesece, za deset dni prihaja v šolo in ureja prostore ter okolico.

Kazahstan je nekdanja sovjetska republika, ki je odprla nekaj spominskih gulagov. Mi smo obiskali muzej Alzhir, ženski gulag, skozi katerega je šlo okrog 18 000 nedolžnih žena, mater in sester političnih zapornikov. Od tega jih je v gulagu umrlo okrog 8000. Alzhir je bilo eno najbolj razvpitih taborišč v osrednjem Kazahstanu – ne le zaradi svoje posebne vloge kot taborišča za ženske, pač pa zato, ker je bilo v njem več uglednih zapornic, vključno z umetnicami, igralkami in zdravnicami.

Naša kazahstanska avantura se je zaključila z refleksijo vsega dogajanja, slovesom od tamkajšnjih mladih in obiskom Istanbula. Hvaležni smo za bogato življenjsko izkušnjo, ki se je ne da naučiti iz knjige. Prav tako pa smo hvaležni vsem, ki ste nas pri tem projektu podprli, še posebno p. Mihiu Majetiču za njegovo gostoljubnost.

Novice iz salezijanskega sveta

Občni zbor VIDES / V Groot-Bijgardnu v Belgiji je 30. junija potekal občni zbor VIDES (mednarodne prostovoljske organizacije družbe hčera Marije Pomočnice), kjer so se zbrali predstavniki nacionalnih in drugih organizacij VIDES iz raznih delov sveta. Iz Slovenije se ga je udeležila s. Metka Kastelic. Zbor je imel tokrat posebno nalogo, saj je sprejemal prenovljeni statut in pravilnik, da bi VIDES lažje odgovarjal na vzgojne izzive sodobnega časa. Vodilo organizacije je pet besed, katerih začetnice sestavljajo njeno ime: mednarodno prostovoljstvo, žena, vzgoja, razvoj/solidarnost. V tem duhu mladi prostovoljci s prostovolj-

nim delom v svojih ali drugih deželah zorijo v osebe, pripravljene darovati se za druge in biti dejavni ter odgovorni člani človeške družine.

Pomoč za Podgorico / Na slovenski gimnaziji v Celovcu in po ko-roških župnijah že 25 let zbirajo živila, ki jih nato odpeljejo v salezijanski mladinski center v Podgorici v Črni gori. Tam jih salezijanci razdelijo najbolj potrebnim. Salezijanec Jože Andolšek, ki vsa ta leta koordinira to akcijo, se je konec junija zahvalil dijakinjam in dijakom slovenske gimnazije v Celovcu, da so pripravili živila za transport.

Salezijanci iz Brna / Na Rakovniku so se za nekaj avgustovskih dni ustavili sobratje salezijanci iz Brna na Češkem, ki so združili oddih z obiskom svojih »salezijanskih korenin«, saj je v prejšnjem stoletju na Rakovniku deloval častitljivi Ignacij Stuchlý, ki je salezijansko karizmo razširil na Češko in Slovaško.

Angleški oratorij / Pri sestrah FMA v Ljubljani na Gornjem trgu sta potekala dva tedna oratorija, in sicer od 27. do 30. junija ter od 21. do 25. avgusta. Glavni junak je bil Lojze Grozde, ki je dejal: »Povprečnež pa že nočem biti!« oz. »I don't want to be a mediocre any more«, saj je oratorij potekal v angleščini. V prvem tednu se je angleščine slišalo malo več, saj so bili navzoči tudi animatorji s Sicilije in iz Črne gore. Prav tako je bil med nami salezijanec misijonar Vinko iz Vietnama. V drugem tednu pa sta se skupini animatorjev

pridružila dva mlada s Poljske. Otroci so se zelo razveselili, ko smo poromali na Rakovnik k Mariji Pomočnici, h kateri je pogosto romal tudi blaženi Lojze. Tam so nas toplo sprejele sestre FMA in salezijanci. Za zaključek smo z jezuitom p. Benom obhajali sveto mašo (v prvem tednu kar v angleščini) in za starše pripravili kratek program o oratoriju. Animatorji in sestre se že veselimo prihodnjega leta, ko bomo ponovno skupaj pripravili poletni oratorij. *Ema Kregar*

Menjava vodstva inšpektorije / V nedeljo, 13. avgusta, je v cerkvi Marije Pomočnice na Rakovniku med sveto mašo ob 16. uri prevzela vodenje slovensko-hrvaške inšpektorije s. Mateja Kranjc. Somaševanje je vodil slovenski inšpektor Marko Košnik v navzočnosti hrvaškega inšpektorja Tihomira Šutala in drugih salezijancev ter duhovnikov. Inšpektor Košnik je v pridigi izpostavil tri stvari: biti z Jezusom, skupaj z drugimi pogumno veslati proti cilju brez obzira na nasprotni veter ter se v času nemoči obračati na Rešitelja. Iz svojih izkušenj je zaželel s. Mateji notranjega miru, ki ustvarja dobre pogoje za prave odločitve. Predajo inšpektorialnega vodstva je simbolično obeležila s. Mojca Šimenc, dosedanja inšpektorica, z izročitvijo prižgane sveče s. Mateji Kranjc. Ob koncu svete maše ji je tudi čestitala v imenu vseh zbranih in ji podarila tri stvari, ki bi ji koristile pri vodenju: beležko, vrečo za »odlaganje skrbi« in žepni nož, ki naj bi jo spomnil, da je tudi slaba odločitev boljša od nobene. Ob simbolu morneškega vodnjaka so se sestre FMA pridružile čestitki s pesmijo o sv. Mariji Dominiki Mazzarello, ki v drži veselega služenja izgovarja: »Grem jaz ...«. S. Mateja je nato vsem ravnateljicam skupnosti izročila blagoslovljeno vodo iz Mornezeja, kraja začetkov družbe FMA. Veselo vzdušje v družbi zbranih sester, sodelavcev, predstav-

nikov salezijanske družine, prijateljev in sorodnikov s. Mateje se je nadaljevalo ob zakuski in prijetnem druženju. S. Mateji želimo modrosti dobrega vodenja po zgledu soustanoviteljice sv. Marije Dominike Mazzarello.

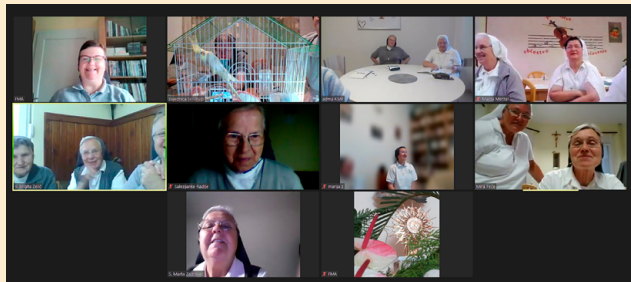

Ustvarjalni v tradiciji / Deset mladostnikov, starih od 12 do 17 let, je v času od 3. do 5. julija 2023 ustvarjalo na Slovenskem rokodelskem taboru 2023, ki je potekal tudi v Rokodelskem centru v Veržeju. Tabor je sicer del vseslovenskega projekta, ki ga izvaja Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije s pomočjo Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport. Vsak mladostnik je prišel na tabor s svojo zgodbo, s svojo ustvarjalnostjo in svojo energijo. Tako kot izdelki, ki so nastajali na taboru, smo tudi mi unikatni, edinstveni, včasih samosvoji. A vsa ta drugačnost se je na taboru zlila v en tok – tok ustvarjalnosti, veselja, počitniške navihanosti in novih prijateljstev. *Ivan Kuhar*

Matura na Gimnaziji Želimlje / Matura je bila na Gimnaziji Želimlje tudi letos zelo uspešna. Vsi naši dijaki 4. letnika so uspešno opravili 4. letnik in matura. Na maturi so povprečno dosegli 25,8 točke, 14,05 % maturantov pa je bilo zlatih. Imamo tudi enega diamantnega dijaka. To je Gašper Posedi, ki je zbral 34 točk. Jera Kržišnik pa je pri maturitetnem preizkusu iz geografije dosegla najboljši rezultat med vsemi slovenskimi maturanti. *P. Polc*

Inšpektorialno srečanje prek Zooma / Slovensko-hrvaška inšpektorija sester FMA se je v letošnjem pastoralnem letu prvič

zbrala skupaj kar prek zoom-a, da bi se seznanila z vsebinami, ki jih sestre želimo živeti z vsemi, h katerim nas Gospod pošilja. Na srečanju 30. avgusta smo ob zgledu Samaritanke pri vodnjaku, ki nas spominja tudi na morneški vodnjak in prvo skupnost FMA, govorile o rodovitni osebni formaciji, o sinodalnosti kot izkušnji občestva med seboj in z dekleti ter o rodovitni evangelizaciji, ki jo živimo v preventivnem sistemu na ženski način. Naštete vsebinske sklope nam je v nadaljevanju pomagal poglobljati salezijanec don Mario Llanos, ki se je osredotočil predvsem na pomen rodovitnosti pri posvečenih osebah v njihovih kontekstih, državah in dejanjih.

Savio kamp je postal polnoleten // Preko 100 ministrantov je od 11. do 15. avgusta 2023 odkrivalo lepote in globine vere, tokrat preko resnične zgodbe in katehez o dečku Tylerju, ki je zbolel za rakom in pisal pisma Bogu. Skupaj so obhajali sveto mašo, molili pred Najsvejšim in se srečali z Jezusom v zakramentu svete spovedi. Savio kamp je ponudil tudi obilico družabnih, športnih in drugih aktivnosti, kjer so se ministranti medsebojno povezali in spletli nova prijateljstva.

Salezijanski vestnik za don Boskove prijatelje in salezijansko družino

Dan solidarnosti // 14. avgusta, na dan solidarnosti, smo v Salezijanskem mladinskem centru Celje organizirali varstvo za otroke, katerih starši so se odpravili pomagat na v poplavih prizadeta območja. Za otroke smo organizirali varstvo od jutra do poznega popoldneva. Pripravili smo različne sproščene dejavnosti, od iger z žogo, igranja družabnih iger, ustvarjanja ... Dan je kar prehitro minil in naše druženje se je končalo. Lepo pa je videti, da se nekaj otrok od takrat naprej na naše dvorišče redno vrača.

Don Boskov nogometni turnir // Z novim šolskim letom smo v Salezijanskem mladinskem centru Celje poleg redne duhovne in prostoračasne ponudbe, ki jo imamo za otroke in mladostnike, pričeli z organiziranjem športnih turnirjev. Prvi je na vrsti nogometni turnir, v katerem se ekipe Španije, Francije, Gane, Bosne, Anglije in Braziliije borijo za veliki pokal in naziv prvih zmagovalcev Don Boskovega nogometnega turnirja. Skozi celotno šolsko leto pa bodo sledili še turnir v floorballu, odbojki, namiznem tenisu, ročnem nogometu in drugih športih/veščinah.

Oratorij v Radljah je praznoval 20 let //

Kot vsako leto je tudi letos v Radljah ob Dravi potekal oratorij od 2. do 9. julija. Čez teden so spoznavali zgodbo glavnega junaka hobita Bilba, ki se je odzval na nepričakovan klic, stopil na pot in se soočil z vsemi danimi preizkušnjami. Tako so se tudi radeljski otroci in mladi, polni pričakovanj in navdušenja, podali v oratorijski teden. Na oratoriju je sodelovalo 114 otrok, približno 30 animatorjev in s. Marta Zdravec. Ob petju, igri, ustvarjanju in molitvi so se poglobljali v pomen besed poklicanost, vztrajnost, Božja previdnost, srčnost in rast. Praznovali so tudi 20 let oratorija v Radljah, za kar so se Bogu zahvalili v nedeljo pri sveti maši. Teden je hitro minil, zato so se zadovoljni in s hvaležnostjo do vseh dobrotnikov ter tistih, ki so jih podpirali v molitvi, podali v poletne dni. *Ajda Javornik*

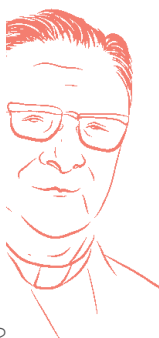
Zahvalno srečanje na Uskovnici // Okoli sto ljudi se je 10. septembra zbralo na srečanju 'uskovničarjev' v osrčju Julijskih Alp. Najprej so s hvaležnim srcem prisostvovali sveti maši. Po njej je sledil sproščen piknik, kjer so se udeleženci lahko družili, delili spomine ter skupaj uživali v prečudovitem vremenu. Med temi prijetnimi trenutki so mnogi izrazili upanje, da bi takšna srečanja postala tradicionalna in bi kočja še naprej povezovala različne generacije, ki so na Uskovnici našle svoj prostor za srečanje z Gospodom.

Tlelo in »zagorelo« na Uskovniških tednih // Tradicionalno je med polletnimi počitnicami na Uskovnici (in en termin na Pohorju) množica mladih poglobljala vero, utrjevala in stkala nova prijateljstva ter uživala v neokrnjeni naravi Triglavskega narodnega parka. Letošnja tema svetopisemskega preroka Elije nas je nagovarjala k poglobljeni gorečnosti v življenju, zaupanju Bogu, nam dajala zgled reševanja stisk ter nas učila 'učencevstva'. Slogan tedna »Že tli, naj zagori« je dobro povzel ozračje, ki gori v mladih srcih tudi v dolini.

25-letnica zaobljub FMA // V gorjanski cerkvi sv. Jurija je bilo 3. septembra 2023 praznično, saj sta pri sv. maši obnovili zaobljube s. Mateja Kranjc, predstojnica slovensko-hrvaške inšpektorije, ki prihaja iz Gorij, in s. Danijela Kordeš, ki deluje kot katehistinja v tej župniji. Pridružila se jima je s. Majda Merzel, ki se skupaj z njima zahvaljuje Bogu za 25 let redovnega življenja in je obletnico praznovala že v nedeljo, 23. julija, v Ljubljani na Rakovniku, kjer živi in poučuje verouk. Domači

župnik Matej Pavlič je v pridigi izpostavil pomen odkrivanja in odgovarjanja na Božjo voljo ter pomen poklicanosti, ki je v tem, da vzamemo svoj križ in gremo za Jezusom, kakor pravi evangelij tiste nedelje. Slavje je bilo še lepše, saj je bilo obogateno z lepim petjem, sodelovanjem z uvodi, prošnjami sorodnikov in sester FMA. Po sveti maši se je veselo vzdušje nadaljevalo na župnijskem dvorišču ob dobrem pecivu, pijači, prijetnem klepetu in čestitkah slavljenkam.

Zahvala za uslišanje

Želim se zahvaliti Bogu, ki je po svojem služabniku Andreju Majcnu uslišal mojo molitev. Marca sem morala na preiskave zaradi tumorja, zaradi katerega sem bila pred nekaj leti operirana, kar mi je povzročalo veliko skrb. Zatekla sem se k priprošnji Božjega služabnika, da bi se vse dobro izšlo, in tako je tudi bilo. Zahvaljujem se Bogu, da nam je podaril velikega salezijanskega misijonarja, ki je vse svoje življenje namenil za dobro drugih. A.

Rajni naročniki, člani mašne zveze in molivci za duhovne poklice

Ana Kozjek, Polhov Gradec;
Marica Merljak, Portorož; Ignac Pozderek, Toronto (Kanada);
Berta Videc, Mala Breza.

						SESTAVILA MATEJA	IVERNA PLOŠČA	MORSKI RAZBOJNIK, GUSAR	SOKRATOV TOŽNIK	ČUT ZA ZAZNAVANJE SVETLOBNIH DRAŽLJAJEV	FRANCOSKA IGRA S KARTAMI	SLOVENSKI PISATELJ IVAN
						SLOVENSKA DRUŽNA SKLADA- TELJEV						
						KRAJ OB KOLPI						
						OZVEZDJE NA JUŽ. NEBU						
						REVŠČINA, UBOŠTVO						
										RDEČI KRIŽ		
										PISEC ELEGIJ		
DON BOSKO	TURISTIČNI KRAJ NA GORENJI- SKEM	ODPRTA TELESNA POŠKODBA	ODRASLA ŽUŽELKA	PENEČE VINO ST. GERMAN. KOPJE					GRŠKA ČRKA			
									STREHA			
VEČJA VOJAŠKA ENOTA								DUHOV- ŠČINA				
								AGAVI PODOB. RASTLINA				
TANKA KOVINSKA ALI LESENA PLOŠČICA							ŠVED. SMUČ. SREDIŠČE				GORLJIV PLIN BREZ BARVE IN VONJA	KOVAŠKI PODSTAVEK ZA KOVANJE
							VEČJA KAM- NITA GMOTA					
FINSKO JEZERO (INARI)						KRATKO REK- LAMNO GESLO						
						ANDREJ ČUŠ						
OKRAJ- ŠAVA ZA DEKAGRAM				KOVICA								
				STARA MAMA, OMA								
DON BOSKO	ITALJANSKA IGRALKA ALIDA	NAVADA, ŠEGA GLASBENA ZVRST							SL. NOG. TRE- NER MATJAJŽ			
									SREDSTVO ZA VZHAJANJE			
VIDA BREST			ANTON JAMNIK			LOŠČILO				TADEJ OMERZEL		
			MEDN. ZDRUŽ. ZA POLIT. VEDE			2. IN 1. ČRKA ABECEDE				VRTNA UTA		
OSEBA IZ 1001 NOČI								SNOV, KI SE VLIVA				
								CESTA, STEZA				
ZUNANJI DEL SADEŽA							ITALJANSKO ŽENSKO IME					
							8. IN 1. ČRKA ABECEDE					
KRAJ PRI BLEDU						ČRNSKA DUHOVNA GLASBA						
PEVEC ZABAVNE GLASBE PALMA						ANTON TRSTENJAK			ČEŠKI POZDRAV			

GESLO križanke DB 4/2023 pošljite **do 10. januarja 2024** na uredništvo revije Don Bosko // 1. nagrada: knjiga Deklica iz Kijeva; 2. nagrada: knjiga Poklicana; 3. nagrada: knjiga Božji služabnik Anton Strle; 4. nagrada: knjiga Akash Bashir; 5. nagrada: modra majica z don Boskovo mislijo; 6. nagrada: rdeča majica z logotipom Don Bosko //

REŠITEV križanke DB 3/2023: Angelski bolničar // **Nagrajenci:** 1. nagrada: Kos Franc, Mokronog; 2. nagrada: Črnko Helena, Petrovci; 3. nagrada: Jamnik Marjan, Šmarješke toplice; 4. nagrada: Razpotnik Ajda, Kresnice; 5. nagrada: Opaka Mili, Kranj; 6. nagrada: Golob Nuša, Gornji Grad //

DON BOSKO

RAZVESELJUJE 4-KRAT LETNO

DON BOSKO
Rakovniška 6
1000 Ljubljana

059 339 100
donbosko.revija@sdb.si
www.donbosko.si

Don Bosko Slovenija

JE BREZPLAČEN IN GA LAHKO NAROČIŠ!

HVALA, KER Z MOLITVIJO IN DAROVI
PODPIRAŠ SALEZIJANSKO VZGOJNO
DEJAVNOST V SLOVENIJI IN PO SVETU.

FUNDACIJA DON BOSKO
Rakovniška ulica 6
1000 Ljubljana

IBAN SI56 0205 8026 2282 413
KODA CHAR
SKLIC SI00 400
NAMEN vzgojna dejavnost

